

Kuldīgas
invalidu
biedrības Tu
vari! sporta
spēlēs –
dalībnieki no
visas Latvijas.

➔ 3. lpp.

Sešus gadus vecajam
motokrosa braucējam
Anrijam Libertam –
piektā vieta Latvijā.

➔ 12.-13. lpp.

IKurzemnieks

LAIKRAKSTS VIDUSKURZEMEI

Cena
0,68 eiro

Nr. 101
(11 483)

Trešdiena, 2019. gada 4. septembris

Izsniedz modernizētas ID kartes

Šonedēļ Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde (PMLP) sākusi izsniegt jauna parauga personas apliecības jeb identifikācijas kartes (ID).

Tām ir divreiz ilgāks derīguma termiņš, jauni drošības elementi, neierobežots e-parakstu skaits, kā arī krāsains apliecības īpašnieka foto. ID kartēm ir caurskates logs ar sejas attēlu. Plānots, ka e-paraksts un elektroniskā identifikācija nākotnē darbosies bezkontakta vidē, tā paverot plašākas iespējas lietot mobilās ierīces. Turpmāk personas apliecība būs papildināta ar personvārda ierakstu citas valodas oriģinālformā, kā arī citām niansēm, kas dokumenta izskatu nedaudz mainīs.

PMLP Kuldīgas nodaļas vadītāja Iveta Štāle stāsta, ka pirmo jaunā parauga ID karti saņēmusi sieviete, kura pēc laulībām mainījusi uzvārdu. „Cilvēki interesējas par ID kartēm un to priekšrocībām. Citi speciāli gaidīja jaunā parauga apliecības, jo vienlaikus ir derīgs otrs personas dokuments – pase. Citi izteik tikai ar ID karti, ja neplāno ceļot uz valsti, kas to kā personas dokumentu neatzīst. Vairāk šo karti izņem jauni cilvēki, jo tā ir ērtāka. Vecāki ļaudis pieraduši pie pases.”

Likums paredz, ka cilvēkam pēc 15 gadiem jābūt vismaz vienam derīgam dokumentam: pasei vai personas apliecībai. Var izvēlēties abus. Tie jāmaina, ja iepriekšējie kļuvuši nederīgi vai tajos mainīju-

sies informācija.

Latvijā ID karti lieto 46% iedzīvotāju, liecina Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas šīgada aptauja. Lielākais pieaugums tās izmantošanā novērots jauniešiem 18–24 gadu vecumā, bet vismazāk karti lieto cilvēki no 64 gadiem un vecāki. No 2023. gada ID karte būs obligāta visiem, savukārt pase būs kā izvēles vai ceļošanas dokuments.

Valsts nodeva par dokumenta izsniegšanu mazāk nodrošinātajiem (bērniem līdz 20 gadiem, pensionāriem un cilvēkiem ar invaliditāti) samazināta no 7,11 līdz pieciem eiro. Citiem summa noapaļota uz augšu – no 14,23 eiro līdz 15. Parastā kārtībā apliecību izsniedz desmit darb dienās, paātrinātā – divās dienās, bet dārgāk. Mainījies arī nodeva par pases izsniegšanu atsevišķām iedzīvotāju grupām un pakalpojumu veidiem.

FOTO
TRĪS
VIETĀS

KRĀSAINS APLIČĪBAS
ĪPAŠNIEKA FOTO

DIVREIZ ILGĀKS
DERĪGUMA TERMIŅŠ

Daina Tāfelberga

PAZĪSTI, ATBALSTI, SARGĀ!

Zušus ķert Baltijas jūrā no
novembra būs aizliegts.
Iekšzemes ūdeņos to drīkst,
tikai jāievēro noteikumi.

➔ 6., 11. lpp.

Veselības aprūpē
lielākais
izaicinājums –
darbnieku
nodrošinājums un
slimnīcu līmeņošana.

➔ 4. lpp.

Piektdien, 6. septembrī:

- Dzīve ar 100 eiro pensiju.
- Policiste Linda Laula.
- Kas sagaida skolēnus Kabilē.
- Biznesa inkubatorā jauni dalībnieki.

917714071975048 36

ISSN 1407-9755

REDZĒJUMS

Gandrīz
nekā
jauna

Daina Tafelberga,
tāl. 63350563,
daina.tafelberga@
kurzemnieks.lv

Jaunais mācību gads tā pa īstam sākās vakar (2. septembrī jau bija tikai tāda apsveicināšanās, gladiolu pasniegšana skolotājiem un kopīga himnas dziedāšana svinīgajās līnijās). Bet būtībā nekas jauns nav noticis, ja neskaita to, ka kādam ir jauna skolas soma, zīmuļi, klades, skolotāji, klasesbiedri u.tml. Valstī viss turpinās pa vecam.

„Šogad Latvijā slēgtas
14 vispārējās mācību
iestādes.”

Savā ziņā to vakar radio-intervijā atzina bijušais izglītības un zinātnes ministrs Kārlis Šadurskis. Arī viņa pēctece Ilga Šuplinska nenoliedz, ka nekādi lieli uzrāvieni nav gaidāmi. Abi norādījuši: ja būs pavērsieni un jaunumi, tad, visticamāk, vienlaikus un sekmīgi ieviešot administratīvi teritoriālo reformu, kas ir valdības galvenā prioritāte ar finišu 2021. gadā.

Šobrīd viss rit vēl tikai pamazām. Skolotāji joprojām gaida algas palielinājumu, un tas 750 eiro minimums no šī mācību gada nav nekas tik nozīmīgs, lai pārtrauktu pirms padsmīt gadiem sāktās runas, kā nodrošināt pienācīgu atalgojumu. Tāpat kā iepriekš pedagogi kļūst vecāki, un viņu sāk trūkt arvien vairāk. Jau kuru gadu tiek diskutēts

un diskutēts par skolu tīkla reorganizāciju un kompetenču izglītību. Ir slēgtas 14 vispārējās mācību iestādes. Bet tā notiek ik gadu, kad kādai lauku skolīnai palicis tik maz durvju vērēju, ka izglītības nolūkiem tās tiek slēgtas pavisam.

Interesanti, ka pamatskolās un vidusskolās audzēkņu skaits samazinās, bet uz mūzikas un mākslas skolām viņi iet arvien vairāk. Jau jūtams pedagogu trūkums kultūrizglītībā, bet tā esot Kultūras ministrijas kompetence. Nav dzirdēti jauni priekšlikumi ne saistībā ar skolotāju vecumu, ne materiālo nodrošinājumu. Taču šīm skolām slēgšana nedraudot.

Un arī šogad 1.–4. klases skolēni vēl var paēst pusdienas par valsts naudu. Jo izglītības un zinātnes ministrijas (IZM) iecere sākumskolēniem brīvpusdienas maksāt no pašvaldību budžeta ir kā tāds karsts kartupelis, kas (pēc pieredzes) tiek vijāts, līdz atdziest. Vai arī valsts budžeta rēķinātāji saprot: bērnu barošana gan nav IZM uzdevums, taču pašvaldību makā šim mērķim naudiņas var nebūt. Un tad izlemj, kas svarīgāks: paēdis skolēns vai nedaudz labāk atalgots skolotājs. Ar tiem 20 miljoniem var mazo bērnelu vāderiņus piepildīt vismaz vienā ēdienreizē dienā. Ja runājam par pienācīgu atalgojumu pedagogiem, tad summas ir lielākas.

TRIS VIEDOKĻI

Kā vērtējat Izglītības un zinātnes ministrijas (IZM) ieceri, ka par brīvpusdienām 1.–4. klases skolēniem turpmāk maksātu pašvaldības?

Vērtē negatīvi

1. Loreta Robežniece, Skrundas novada domes priekšsēde:

– Skrundas novadā 1.–4. klasei ēdināšanas izmaksas gadā vidēji ir nepilni 38 817 eiro. Pašvaldība atradusi naudu, lai pusdienas samaksātu visiem novada audzēkņiem – no sešgadīgajiem

līdz 12. klasei. No budžeta tas prasa ap 56 000 eiro gadā.

Ņemot vērā valsts piemēru, pašvaldība izglītības iestādēs pakāpeniski ievieša apmaksātu ēdināšanu, uzskatot, ka ģimenēm tas ir būtisks atspajds, kas mācību laikā ļauj bērniem ieturēt siltas pusdienas. Brīvpusdienas

ir veids, kā jau no mazotnes, no 1. klases, viņus radināt ēst veselīgi. Ministrijas ieceri novirzīt naudu prioritārām vajadzībām, tajā skaitā pedagogu algām, vērtējam negatīvi, jo nav nekā vērtīgāka par skolēna veselību.

It kā būtu finansiālā krīze

2. Daiga Kalniņa, Alsungas novada domes priekšsēde:

– Lai bērni var sekmīgi mācīties, jānodrošina viņu pamatvajadzības. Viena no tām – lai viņi būtu paēduši. Tas, ka IZM pirms vairākiem gadiem nolēma mazos bērnus pabarot, ir apsveicams un pareizs solis. Bet tagad nav saprotams, kāpēc pēkšņi tiek pateikts, ka tā nav izglītības funkcija. Šis jautājums tiek virzīts tik steidzīgi, it kā valstī būtu iestājusies finansiālā krīze. Zināms, ka krīzes nav – iekšzemes kopprodukts joprojām aug. Tāpēc mani pārsteidz tas, ka bez diskusijas tas notiek

tā pēkšņi.

Mēs ceram: ministrija sapratīs, ka izglītības funkcija nav tikai nodrošināt mācību saturu. Jāskatās plašāk. Izglītība ir tās norises, kas notiek organizētajā izglītības sistēmā jeb skolā, kur bērns pavada visu dienu. Atceros: kad ministrs bija Roberts Kīlis, viņam bija iecere saturu un sistēmu izveidot tādu, ka sākumskolā vecāki no rīta bērnu uz skolu aizved un pēc darba savāc. Nav jādama, ko ar mazo darīt, kad beidzas stundas. Bet ar katru ministru mainās izpratne, kāda izglītības sistēma jānodrošina un kādam jābūt tās

devumam valstī.

Ja šī funkcija tiks nodota pašvaldībai, protams, brīvpusdienas saglabāsim, saprotot, ka paēst ir primāri svarīgi, lai var pievērsties mācībām. Mums tas papildus izmaksās 8,5 tūkstošus eiro gadā. Mēs arī tagad mazliet pefinansējam, jo par piešķirtajiem 1,42 eiro nevar normāli pabarot. Mēs novadā brīvpusdienas maksājam visiem, kuriem ir obligātā izglītība. Par to naudiņu, ko iedod vecāki, bērni nopērk bulciņas, bet vismaz reizi dienā katram ir arī veselīga ēdienreize.

Tas būtu liels izaicinājums

3. Ilze Dambīte-Damberga, Kuldīgas novada pašvaldības izpilddirektore:

– Būtu ļoti svarīgi, lai valdība tādu lēmumu nepieņemtu – lai vēl rūpīgi apsvērtu un strauju politikas maiņu nepieņemtu. Mūsu novadā no 1. līdz 4. klasei valsts brīvpusdienu dotācijas faktiskā izpilde ir 100 674 eiro. Tas ir no janvāra līdz maijam. Ja jau par četriem mēnešiem bija vairāk nekā 100 tūkstoši, tad visā mācī-

bu gadā summa būs vēl lielāka. Mēs jau gadiem brīvpusdienu un veselīgas ēšanas programmu esam ieviešusi arī no 5. līdz 12. klasei un tāpat piecgadīgajiem un sešgadīgajiem. Tam pašvaldības faktiskais finansējums šogad līdz šim brīdim ir 184 365 eiro.

Ja valdība lemtu, ka brīvpusdienas 1.–4. klasei no janvāra jānodrošina pašvaldībai, tas būtu liels izaicinājums. Vairāk nekā simt tūkstoši eiro ir līdzvērtīgi

vienas lauku skolas gada budžetam. Ar finanšu nodaļas vadītāju pārrunājām, ka tad būtu ļoti jādomā, no kā atteikties, lai mazajiem bērniņiem šo, mūsaprāt, ļoti labo iniciatīvu saglabātu. Būtu svarīgi to saglabāt, bet cik varam atļauties? Svarīgi, lai valsts politika būtu vērsta uz ilgtermiņu, nevis uz pēkšņām pārmaiņām, kam pašvaldībai ar savu budžetu nākas lēkāt līdzī.

Jolanta Hercenberga

AKTUĀLAIS JAUTĀJUMS

Vai esat strādājis sezonālajā darbā? Cik ekonomiski un sociāli droši tas ir?

Anele, pensionāre: – Tas nekādā ziņā nav droši. Nostrādā mēnesi ar līgumu, un viss. Kad cilvēki nestrādā, tad iet uz bezdarbniekiem. Es pati 2005. un 2006. gadā strādāju sezonālo darbu. Gāju uz bezdarbniekiem un gaidīju, kad atkal kas parādīsies. Bija grūti – vecums, kad pensijas vēl nebija.

Te, novadā, nav tādu citu darbu, kur nevajag izglītību. Var jau arī sākt pats savu uzņēmējdarbību, bet tas ir ļoti grūti – vajadzīgi lieli ieguldījumi un apņemšanās.

Ruta Skabe, strādā Vācijā: – Īpaši droši nebūs gan. Sezona beigsies, un ko tad? Citi dzīvo no iekrātās naudiņas, citi meklē nākamo darbu. Vairāk var vasarā darīt vienu darbu, bet ziemā – otru.

Ruta Leimane, pensionāre: – Es pastāvīgā darbā esmu nostrādājusi 39 gadus. Sezonālais nav drošs – domāju, kā tas darba devējs izturas pret strādnieku un cik samaksā. Pārejot uz sezonas darbiem, cilvēks laika gaitā degradējas. Vajadzētu meklēt pastāvīgu – tā, lai tas patīk un ir sirds darbs. Tiem, kam trūkst izglītības, jāmeklē – ir taču iespējas apgūt kaut ko jaunu.

Jurgis Megnis, mājaslapu dizaineris: – Izdzīvošana noteikti atkarīga no tā, kāds ir sezonālais darbs. Ir tādi, kur var nopelnīt ļoti labi. Nezinu precīzi par Latviju, kā ir ar sezonālo darbu. Paceļojot pa Norvēģiju un runājot ar citiem, uzzināju, ka tur aktīva ir zvejniecība – trīs četras mēnešus gadā nostrādājot, var nopelnīt apmēram 10 000 eiro. Ar to var izdzīvot visu atlikušo gadu, ja nevēlas peldēties zeltā. Tiem, kuriem ar algu nepietiek, jāmeklē cits sezonālais darbs. Ja vasarā strādā Latvijā, pārējā laikā var darīt citu darbu ārzemēs. Iznāk ceļot apkārt pa vietām, kur ir darbs, citādi grūti.

Elīna Strāķe, mamma: – Skolas laikā esmu tā strādājusi – braukusi lasīt zemenes. Ja nav cita varianta, vismaz tā var iztikt, varbūt var iekrāt, lai izdzīvotu visu gadu. Kad darba sezona beidzas, tie cilvēki droši vien nekā daudz nedara: atpūšas, krāj spēkus nākamajai sezonai. Domāju, ka tās pašas ogu sezonas ir diezgan spraigas. Drošāk jau būtu meklēt tādu darbu, kas ir visu gadu, lai nepaļautos tikai uz sezonu.

Dace Ostrovska, pārdevēja: – Zinu cilvēkus, kuri tādu darbu strādājuši. Par sociālo drošību jau parasti nedomā: ja darbs ir, tad strādā. Ja samaksa laba, viss kārtībā. Kā nu kurš izdzīvo – varbūt kāds sezonas laikā paņem bezalgas atvaļinājumu, aiziet piepelnīties, pēc tam atgriežas pastāvīgajā darbā. Citam varbūt ir gadījuma darbi – visa dzīve sadalīta sezonās.

Elīna Elza Kļava
Adriānas Mucenakas foto

Pirmo, bet ne pēdējo reizi

Pēc sporta spēlēm, ko sarīkoja Kuldīgas invalīdu biedrība *Tu vari!*, tās vadītājs Igors Serdjukovs atzina, ka viss noritējis labāk, nekā plānots, un ka pasākumam var būt turpinājums.

Invalīdu sporta spēlēs Kuldīgā basketbola soda metienus met Sergejs Titovs un Vadims Račiks no Jelgavas. Tiesā mājiniņeks Edgars Strautmanis.

Kuldīdnieki manēžā sapulcināja 38 dalībniekus ar kustību traucējumiem arī no Skrundas, Alsungas, Jelgavas, Saldus, Tukuma un Rīgas. Krietns bijis arī līdzjutēju pulks.

Sacensības norisinājās četros sporta veidos. Nadijas Strazdiņas vadībā četru cilvēku komandas sacentās bočes spēlē. Individuāli tika mestas šautriņas, izpildīti basketbola soda metieni un pārbaudīta precizitāte, bumbuņu trāpot riņķī. Kuldīdnieki trijniekā tikuši gandrīz visos sporta veidos. Vislabāk paveicies Ivetai Mīkstajai, kura gan šautriņu mešanā, gan precizitātes pārbaudē bijusi pirmā, bet basketbola soda metienos ierindojusies trešajā vietā.

Pēc sacensībām visi ēduši *Rumbas* ēdnīcas gādātās pusdienas un mīlojušies ar *Krikumiņa* dāvētu kūku.

I. Serdjukovs: „Kuldīgā kaut ko tādu rīkojām pirmo reizi, bet ne pēdējo. Ja arī turpmāk saņemsim pašvaldības un citu atbalstu, ceram, ka šādas spēles augusta pēdējā sestdienā kļūs tradicionālas. Vēl vairāk – nākamgad gribam iekļaut arī novusu, ko spēlē cilvēki ratiņkrēslā. Vēl tikai nezinām, vai pirmās novusa sacensības rīkosim tikai Latvijas dalībniekiem vai aicināsim arī draugus no Baltkrievijas un Krievijas. Viņi jau izteikuši vēlmi pie mums braukt.”

Inguna Spuleniece
Lāsmas Reimanes foto

REZULTĀTI

Boče

1. Kuldīga (Emīls Akermanis, Egija Strazdiņa, Valentīna Guļbicka, Alise Simsone)
2. Saldus
3. Jelgava

Basketbola soda metieni

1. Bronislavs Taulavičs (Saldus)
2. Sergejs Titovs (Jelgava)
3. Iveta Mīkstā (Kuldīga)

Šautriņas

1. I. Mīkstā
2. Dace Dzene (Tukums)
3. Alise Simsone (Kuldīga)

Precizitāte bumbuņu ripināšanā

1. I. Mīkstā
2. Vadims Račiks (Jelgava)
3. Zane Atmata (Saldus)

NO KĀRTĪBAS SARGĀTĀJU IKDIENAS

Rīko kanibālu rituālu?

Stāsta Kuldīgas novada pašvaldības policijas priekšnieks **Kaspars Šabāns**.

26. augusts. Slimnīcas uzņemšanas nodaļa ziņo, ka piedzēries vīrietis nespēj nokļūt līdz mājām. Aizvedam uz dzīvesvietu. Skolas ielā skaļa mūzika traucē naktsmieru – tā tiek atskaņota restorānā *Bangert's*, kur notiek pasākums darbiniekiem. Mūzika tiek izslēgta. Piltenes ielā kādreizējā veikala *Selver* teritorijā mētājas atkritumi. Skrundas ielā 20 esot atkritumu kaudze. Neatliekamās medicīniskās palīdzības brigāde ziņo, ka viņu klients no Dzirnauvu ielas netiek uz mājām. Nogādājam Kaļķu ielā. Vārmē kādās mājās regulāri kurinot ugunsgrākus – izskaidrojam, ka tas nav atļauts. Liepājas ielā kāpnutelpā esot ienācis dzērājs.

27. augusts. Pa nakti mašīnai izsists logs, nozagtas mantas. Iesakām zvanīt Valsts policijai (VP). Mārtiņsalā pie rotaļu laukuma klaiņojot suns. Uz kakla siksnas ir īpašnieka tālruna numurs, un glābšanas stacijas darbinieks ar viņu jau sazinājies. Kāds jauniešs bibliotēkā neprotot uzvesties, arī prom neejot – aizvedam mājās. Mums lūdz palīdzību daudzdzīvokļu mājas piektajā stāvā uznest no slimnīcas atvestu sievieti – izpildām. Smagā automašīna esot Pasta ielā 5 aizķērusi jumtu. Skrundas ielā esot iereibis vīrietis, nogādājam Pelčos. Bijušajā *Vulkānā* kāds spridzinot spridzekļi.

28. augusts. Ķeļšu ielā pie zvanītāja mājas žoga kaimiņi ierīkojuši lielu komposta kaudzi. Skrundas ielā atkritumu kaudze – noskaidrojam īpašnieku.

Skolas ielā uz braucamās daļas redzama eļļas līnija. Tai sekojot pa citām ielām, uzzinām īpašnieku automašīnai, kurai eļļa izlijusi. Viņš gatavs ielas mazgāt, bet paskaidrojam, ka tas nav nepieciešams. Pie Centra vidusskolas katlumājas divi vīrieši lietojot alkoholu, vienu aizvedam mājās. No kāda dzīvokļa nozagts naudas maks ar dokumentiem, iesakām ziņot VP. Vidus ielā kādā īpašumā būvgruži tiekot bērti zaļajā zonā, tomēr pārkāpumu nekonstatējam. No pansionāta *Venta* aizgājis vīrietis, viņš tiek meklēts. Vīgrižu ielā kaimiņš kurinot ugunsgrākus. 1905. gada parkā vīrietis guļ uz soliņa, nogādājam dzīvesvietā.

29. augusts. Kuldīgā pie auto-stacijas vīrietis alkohola reibumā iet ar grūtībām – vedam mājās. Tiesā vairāki cilvēki esot alkohola apreibumā – sākam lietvedību. Pa Skrundas šoseju staigājot vīrietis bez krekla un stopējot automašīnas. Pie veikala *Rimi* ir iereibis vīrietis. Tehnikumā skaļi remontdarbi. Pilsētas laukumā vīrietis guļot uz soliņa.

30. augusts. Krasta ielā lielajā konteinerā esot samesti atkritumu maisi. Videoierakstā pārbaudām, kurš tos tur iemetis. Kaimiņi ziņo, ka kādā dzīvoklī no rīta klieudzis bērns. Noskaidrojam, ka konflikts bijis, bet pārkāpumu nav. Sūru ielā vīrietis guļot aiz Alekšupītes, Virkas ielā – pie garāžām. Cilvēks reibumā sēž 1905. gada parkā uz sola un nevar aiziet līdz mājām – nogādājam. Gaismas ielā divas

automašīnas esot zaļajā zonā.

31. augusts. Pie *Klondaikas* cilvēki uzvedoties skaļi. Piltenes ielā piedzēries vīrietis. Ventspils ielā kurinot ugunsgrākus – izskaidrojam, ka to nedrīkst. Baznīcas ielā kaimiņu konflikts par antenu uz jumta. V. Plūdoņa Kuldīgas vidusskolas sporta laukumā no automašīnas skaļi skan mūzika. Daudzdzīvokļu mājā Virkas ielā uz balkona kāds grilējot gaļu.

1. septembris. No Padures muižas esot dzirdama skaļa mūzika – izklausoties pēc rituāla, it kā kanibāli kādu taisoties upurēt. Noskaidrojam, ka muižu iznomājusi kāda sieviete, kura rīko privātu tehnomūzikas pasākumu. *Klondaikā* mūzika skanot par skaļu. Mālu ielā esot nepieskatīts bērns. Skolas ielā 8.30 kāds pļaujot zāli. Zvanītājs jautā, vai tik agri drīkst. Izskaidrojam, ka pārkāpums tas nav. Ventspils ielā dzīvoklī sadzīvīks strīds. Kurmāles pagasta Upīškalnā esot iereibis vīrietis. Padūrē esot skandāls – tur kaujoties. Skrundas ielā automašīnas signalizācija traucējot naktsmieru. Atrodam īpašnieku, kurš to atslēdz.

NEIEVĒRO AUTOMAŠĪNU NOVĪETOŠANAS NOTEIKUMUS

1905. gada ielā pagājušonedēļ bija trīs nepareizi novietotas automašīnas, Kalna ielā – viena, Baložu ielā – viena, Liepājas ielā viena un Baznīcas ielā – divpadsmit.

Bojāti sējumi un rotaļu laukums

Stāsta Skrundas novada pašvaldības policijas inspektors **Ģirts Miksons**.

19. augusts. Mums ziņo par vīrietī, kurš vairākas dienas neesot par sevi devis ziņu. Mēs viņu atrodam. Kāds vīrietis Skrundā netālu no veikala lieto alkoholu – sākam administratīvo lietvedību. Nedaudz vēlāk pie veikala *Saldos* to dara vēl četras personas.

20. augusts. Rudbāržos pie veikala skraida nepieskatīts suns – noskaidrojam īpašnieku. Kāds vīrietis reibumā staigājot pa vilciena sliežu. Mums ziņo, ka Jaunmuižā smagās mašīnas, iespējams, nesaskaņojot ar pašvaldību, pa koplietošanas grants ceļu pārvadā kravas. Skrundā vīrietis reibumā vairs nespēj pāriet, sākam administratīvo lietvedību. Saņemam sūdzību par šķeldas zaru novietni, kas traucē redzēt ceļu un arī aizsedz reklāmas zīmi.

21. augusts. Vīrietis sabiedriskā vietā guļot zālienā. Kādā īpašumā tiekot kurināts ugunsgrāks.

22. augusts. Vairāki cilvēki Skrundā vēlas alkoholu lietot sabiedriskā vietā, bet pēc brīdi-

nājuma dodas mājup.

23. augusts. Skrundas novadā pārbaudām vairākus nesakoņus īpašumus un sākam divas administratīvās lietvedības.

24. augusts. Latvijas armijas mācību laikā uzraugām satiksmes drošību netālu no Mežaines.

26. augusts. Četras personas sabiedriskā vietā atrodas manāmā reibumā. Pēc pārrunām ar mums dodas mājup.

27. augusts. Skrundas jaunajā bērnu spēļu laukumā sabojāts inventārs. Sākam vairākas lietvedības par nesakoņiem īpašumiem novadā.

28. augusts. Sākam administratīvo lietvedību par īpašumu nekopšanu Amatnieku ielā. Pie Skrundas kultūras nama automašīna novietota tur, kur tas aizliegts.

29. augusts. Mums ziņo par Nīkrācē sabojātiem sējumiem. Skrundas autoostā kāds smēķētājam neparedzētā vietā.

30. augusts. Veikalā *Elvi* esot notikusi zādzība. Jaunieši sēž uz galda tirgus laukumā.

VUGD ZIŅO

Nodeg saimniecības ēka

Sestdien sešos vakarā Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta Kuldīgas nodaļa saņēmusi izsaukumu uz lauku mājām Snēpeles pagastā, kur degot vienstāva saimniecības ēka.

Ugunsgrēku izdevies likvidēt pusnaktī, izdeguši 150 m². Elektrības pieslēguma ēkā nav bijis, un aizdegšanās iemeslu izmeklē Valsts policija.

Sezonas darbu jomas jāpaplašina

Lauksaimnieki arī šogad sezonā strādājošajiem var izmantot atvieglotu darbaspēka nodokli, maksājot par viņiem vien 15% nodokli. Samazināts arī administratīvais slogs, informē Zemkopības ministrija (ZM).

NO SĒJAS LĪDZ RAŽAI

Likums *Par iedzīvotāju ienākuma nodokli* paredz, ka atviegloto nodokļa režīmu var izmantot tāds darba devējs (lauksaimnieks), kurš savu vai nomāto lauksaimniecības zemi izmanto augļkoku, ogulāju vai dārzena audzēšanai un to ir pieteicis vienotajam platības maksājumam. Atvieglojums pienākas sezonas laukstrādniekam (darba ņēmējam), kas tiek nodarbināts no 1. aprīļa līdz 30. novembrim un strādā tādos darbos kā augļkoku, ogulāju un dārzena sēja vai stādīšana, kopša-

na, ražas novākšana un šķirošana. Termins nedrīkst pārsniegt 65 nostrādātās dienas (no 1. aprīļa līdz 30. novembrim), bet ienākumi nevar būt lielāki par 3000 eiro. Ja kāds ierobežojums tiek pārsniegts, var slēgt darba līgumu un nodokļus maksāt vispārējā kārtībā.

ARĪ BĒRNI UN PENSIONĀRI

Sezonas laukstrādnieka ienākuma nodoklis ir 15% no atalgojuma, bet ne mazāk par 0,70 eiro par katru nostrādāto dienu. Sezonas strādnieks kļūst sociāli apdrošināts pensijai, ja pie viena vai vairākiem darba devējiem nopelnītais mēnesī pār-

sniedz 70 eiro. Tas attiecas arī uz pensionāriem, bezdarbniekiem, bērniem un viesstrādniekiem. Turklāt, nodarbinot bērnus, vecākiem tiek saglabāts iedzīvotāju ienākuma nodokļa atvieglojums par apgādājamajiem.

„Pensionāri vairs nespēj smagu darbu darīt, bet viņi laukos ir vienīgie apzinīgie strādnieki. Mums neviens nav jaunāks par 40 gadiem.”

IEVIEŠ LIKUMĪBU

Pēc ZM datiem, sezonas laukstrādnieku ienākuma nodokļa ieviešana bijusi veiksmīga, jo samazinājusies nelegālā nodarbinātība, kas saistīta ar nozarei raksturīgo nevienmērīgo darbinieku plūsmu. Ik gadu pieaug arī šo cilvēku ienākumi. Viens laukstrādnieks pērn nopelnījis

444 eiro jeb 21% vairāk nekā 2017. gadā. Attiecīgi augusi valsts budžetā samaksāto nodokļu summa. Visvairāk nopelna jaunieši no 16 līdz 25 gadiem. Tiek domāts, kā sezonas laukstrādnieka ienākuma nodokļa sistēmu paplašināt, dodot tādu iespēju arī pārējās jomās, piemēram, lopkopībā un augkopībā.

VAID SLINKIE

„Atvieglojumi sezonas strādniekiem ir atbilstoši, lai laukos mazinātu nelegālo darbu,” atzīst Latvijas Augļkopju asociācijas konsultante Kurzemē un Saldus novada saimniecības *Mucenieki* īpašnice Ligita Rezgale. „Taču nelaime, ka nevar tos strādniekus dabūt. Tie, kuri strādāt grib un var, atraduši pastāvīgu darbu vai aizbraukuši uz ārzemēm. Lielākā daļa bezdarbnieku nemaz nemē-

ģina kaut ko darīt – tikai klimst un vaid. Manā saimniecībā ir pieci pastāvīgi darbinieki, kuri saņem attiecīgas garantijas, ko nosaka likums. Kādus trīs četrus sezonā pieņemam īslaicīgiem darbiem. Viņiem tā ir tāda kā piestrādāšana, jo ar dažām stundām dienā visam mūžam nesapelnīt. Pagaidām nevaru sūdzēties – manējie strādā labi.

Var tikai priecāties, ka laukos vēl ir darbs. Bet skolas slēdz, medicīniskā aprūpe iznīkst, jaunie aiziet. Pensionāri vairs nespēj smagu darbu darīt, bet viņi ir vienīgie apzinīgie strādnieki. Mums neviens nav jaunāks par 40 gadiem. Ir tik daudz valsts līmeņa problēmu, kas bezdarbu laukos veicina. Ar algām un nodokļiem tās neatrisināt. Nevar jau tas lauksaimnieks maksāt tūkstošus.”

Daina Tafelberga

Slimnīcas tiks līmeņotas

Pašlaik aktualitāte ir nākamā gada valsts budžeta veidošana, bet veselības aprūpē lielākais izaicinājums – darbinieku nodrošinājums un slimnīcu līmeņošana.

Par to Kurzemes plānošanas reģiona padomei stāstīja Veselības ministrijas valsts sekretāre Daina Mūrmane-Umbraško un viņas vietnieces pienākumu izpildītāja Līga Šerna.

VISIEM DIEZ VAI PIELIKS

Par mediķu algu pielikumu D.Mūrmane-Umbraško izteicās, ka cerētais 20% pielikums visiem diezin vai būšot reāls, jo tam papildus vajadzīgi 119 miljoni eiro. Tāpēc ministrija jau izvēlas prioritātes. „Pieredze liecina, ka papildu finansējumu izšķaidīt, pa drusciņai pieliekot visiem, nav lietderīgi – tie daži eiro tikai rada sapīkumu, nevis gandarījumu. Tāpēc esam domājuši par prioritātēm. Tas noteikti būs stacionāru medicīniskais personāls, Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests, ģimenes ārsti reģionos un varbūt vēl kāda joma.”

IZMAIŅAS BŪS

Pirmais jautājums ministrijas pārstāvēm: „Vai paredzētas izmaiņas slimnīcās Kurzemē?” D.Mūrmane-Umbraško atbildēja, ka tās noteikti būs. Visas slimnīcas sadalītas līmeņos, un jānodrošina katram atbilstoši pakalpojumi. Piemēram, Kuldīgas slimnīcai ir 3. līmenis, bet Priekules slimnīcai – 1.

Valsts sekretāre sacīja, ka pirmie ziņojumi par slimnīcu iz-

Kurzemes plānošanas reģiona padomē ar pašvaldību vadītājiem tikās Veselības ministrijas speciāliste Līga Šerna un valsts sekretāre Daina Mūrmane-Umbraško.

vērtēšanu varētu parādīties jau ap 10. septembri: „Slimnīcas tiks līmeņotas. Tas nozīmē, ka tiks izvērtēta līmeņa saglabāšanas nepieciešamība. Katram noteikts speciālistu skaits, konkrēti pakalpojumi, operāciju skaits utt.” Vieta tukša noteikti nepalikšot: „Veselības aprūpe tiks sniegta, bet, kādi pakalpojumi un kādā apjomā, – tas tiks vērtēts. Būs tādas vietas, kur naktīs vairs nebūs speciālistu dežūru. Slimnīcas viņus pārperk, un viņi izlaižas. Piemēram, atbrauc uz

dežūru reģiona slimnīcā, darba ir maz, var atļauties visu dežūru nogulēt. Taču vairs nav iespējams speciālistu piedabūt dežurēt Gaiļezērā, kur slimnieku pieplūdums ir visu nakti. Vietās, kur noslodzes nav, piemēram, piecu speciālistu vietā paliks varbūt trīs.”

„Ko nozīmē nesen izskanējušais slimnīcu modelis 3+3? Vai tas ir trīs slimnīcas Rīgā un tikpat ārpus tās?” jautāja padomes vadītāja Inga Bērziņa. Speciāliste skaidroja, ka tā tiešām ir, bet runa ir par augstākā līmeņa slimnīcām ar ļoti labu tehnisko un personāla nodrošinājumu. Gan Rīgā, gan ārpus tās būtu trīs lieli, ļoti laba līmeņa centri – katrā vēsturiskajā novadā pa vienam. Līdztekus būtu arī zemāka līmeņa slimnīcas.

FELDŠERUS VAJAG VĒL VAIRĀK

Nākamais, ko pašvaldību vadītāji vēlējas zināt: kas notiks ar feldšerpunktiem. Vai nav domāts tos slēgt vai rūpes par tiem pārliekt uz pašvaldību pleciem? Laukos daudzviet tā ir vienīgā iespēja cilvēkiem tikt pie palīdzības. D.Mūrmane-Umbraško atbildēja, ka drīzāk feldšerpunktu skaits pat varētu augt, ņemot vērā ģimenes ārstu trūkumu laukos. Nav arī domāts tos nodot pašvaldību ziņā.

Ar Lauku ģimenes ārstu asociāciju ministrija runājusi par *attāluma koeficientu* lauku ģimenes ārstiem, lai ļautu viņiem vairāk nopelnīt, bet Latvijas ģimenes ārstu asociācija esot pretī. Jau tagad rezidentiem, kuri dodas uz laukiem, ir piemaksa. Arī kaimiņu valstīs, piemēram, Norvēģijā un Zviedrijā, lauku ārstiem maksā vairāk.

Uz jautājumu, vai tiešām praksēs, kas nav ģimenes ārsta pamata darbavieta, jānodrošina visi vides pieejamības nosacījumi, ministrijas speciāliste atbildēja, ka ar Labklājības ministriju un biedrību *Apeiron*s nav izdevies atrast kompromisu, lai prasības mīkstinātu: „Mēs kopā varētu iesniegt argumentus, bet šobrīd nav domāts noteikumus pārskatīt.” Vides pieejamībai pašvaldības tērē ļoti lielu naudu, lai gan ģimenes ārsti var šīs problēmas atrisināt citos

veidos. Talsu novadā izveidota mobila ģimenes ārsta prakse, kas dodas uz pagastu centriem. „Tas ir lētāk, nekā uzturēt telpas, kurās reizi nedēļā pieņem ģimenes ārsts,” teica novada vadītājs Dainis Karols.

PROBLĒMAS AR BĒRNU ZOBĀRSTNIECĪBU

Ministrijas pārstāves atzina, ka lielas problēmas ir ar valsts finansēto zobārstniecību bērniem.

D.Mūrmane-Umbraško: „Tarifu esam palielinājuši tiktāl, ka, ārstējot bērnus par valsts naudu, zobārsti nopelna tikpat, cik privātp praksē, bet arī tas nav līdzējais. Ārsti vienkārši negrib bērnus ņemt, jo ar viņiem vajadzīgs laiks un pacietība. Liepājā bijuši jau pieci sarunu raundi, kuros esam cietuši sa-

„Prioritātes noteikti būs stacionāru medicīniskais personāls, Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests, ģimenes ārsti reģionos un varbūt vēl kāda joma.”

kāvi. Nav instrumentu, kā ārstus piespiest. Centāmies pierunāt, lai paņem vismaz savu pacientu bērnus. Bet arī tas nav izdevies. Jaunajiem ārstiem, kuri rezidentūru izgājuši par valsts naudu, ir jāpiekrīt ņemt valsts apmaksātos pacientus. Ja zobārsts pārceļas uz kādu novadu un par to saņem piemaksu, arī viņam jāstrādā par valsts finansējumu.” Tā sauktās reģionu piemaksas visefektīvāk darbojoties vidējā medicīniskā personāla piesaistei.

Ivetas Grīniņas teksts un foto

Firsta krājums – Nacionālās bibliotēkas pamatos

Latvijas Nacionālajā bibliotēkā (LNB) atklāta izstāde *Neredzamā bibliotēka*, kas veltīta 14 muižu un privātajām grāmatu krātuvēm, kuras veidojušas LNB pamatu. Viena no tām ir Pelču firsta Mihaela fon Līvena kolekcija.

Uz izstādes atklāšanu, kas bija LNB simtgades pasākumu daļa, 30. augustā devās Pelču pils vēstures pētnieces Ingrīda Pulekse un Aina Zute, pagasta bibliotēkas vadītāja Aija Kņaze un pārvaldes vadītāja Kristiāna Rubene. Viņām uzdāvināta izstādes veidotājas un vēstures pētnieces Kristīnes Zaļumas grāmata *Neredzamā bibliotēka*. Sarīkojums noticis dienā, kad pirms 100 gadiem pieņemts lēmums – veidot valsts bibliotēku. „Tas bija aizkustinošs un plašs pasākums, kurā patiešām likās, ka esmu kultūrvēstures daļa,” teica A.Kņaze.

ATKLĀJAS NEZINĀMI FAKTI

Arī I.Pulekses, A.Zutes un bijušās Pelču bibliotēkas vadītājas Dainas Girvaites pagasta un pils vēstures pētījumi izmantoti grāmatā un izstādē, taču K.Zaļuma 14 kolekcijas daudz pētījusi papildus.

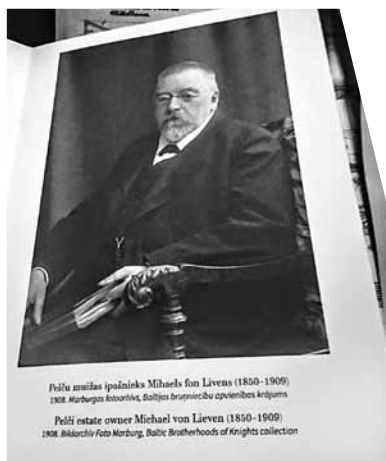
A.Zute saka: „Ir daudz jaunu datu par Pelču firsta bibliotēku. Kristīne strādājusi Latvijas un Vācijas arhīvos, un viņas atrastais atšķiras no tā, ko bija izdevies uzzināt mums. Piemēram, mums bija ziņas, ka Līvena bibliotēkā

bijis ap 800 sējumu, taču man šis skaits allaž šķitis mulsinošs, jo bibliotēka bija milzīga, ar daudziem plauktiem. Izrādās – tiešām bijis vairāk nekā 3000 sējumu. Pirmoreiz publicēta paša firsta fotogrāfija. Kad martā Pelčos pirmoreiz tikāmies ar autori, viņa minēja, ka Līvena fotogrāfija nekur nav atrodama, tomēr kaut kur Vācijā viņai izdevies to atrast.

LNB krājums nav līdz galam izpētīts, bet ir ziņas, ka tajā ir apmēram 130 Līvena kolekcijas grāmatu. Vienu aizklādušo savulaik kādā Ziemeļamerikas izsoļu aprakstā atrada Daina Girvaite. Tās autors ir Vilhelms Zigfrīds Stafenhāgens, un tajā bijis Pelču firsta Līvena bibliotēkas zīmogs. Par šo grāmatu tika prasīta ļoti liela summa. Līvenam bija divi grāmatu zīmogi, kas esot spiesti dažādos laikos. Kad 1909. gadā Līvens nomira, viņa bibliotēka nonāca Jelgavā, Pētera ģimnāzijā. 1919. gadā tā izdega, bet spārns, kurā atradās Pelču firsta bibliotēka, nebija pilnībā izdedzis, un no turienes grāmatas nonāca valsts bibliotēkas krājumā.”

AR MODERNU PIEEJU

Par Līvenu dzimtu, pili un bibliotēku rakstīts grāmatā *Neredzamā bibliotēka*. Mihaels fon Līvens bijis Krievijas armijas ģenerālmajors Oto fon Līvena dēls. Oto 1841. gadā no dienesta aizgājīs

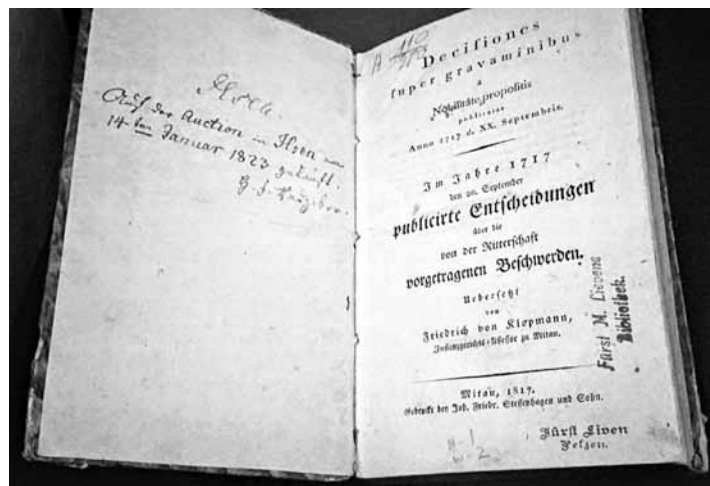

Pelču amāls īpašnieks Mihaels fon Līvens (1850-1909)
1902. Murburgas asociācija, Baltijas brīvprātīgo cīņnieku krājums
Pelču estate owner Michael von Liven (1850-1909)
1908. Bildarchiv Foto Marburg, Baltic Brotherhoods of Knights collection

Firsts Mihaels fon Līvens. Pēc ilgjiem meklējumiem beidzot Vācijā atrasta viņa fotogrāfija. Arī tajā viņš rokās tur grāmatu.

un apmeties uz dzīvi Kurzemē, viņam bijuši seši bērni. Mihaels fon Līvens bijis turīgs vīrs, viņam bijuši lieli noguldījumi Lielbritānijas bankās. Jau kopš 1889. gada viņš plānojis iegādāties Pelču pils pārbūvi, lai nelielas mūra ēkas vietā uzceltu arhitektūras šedevru – jaunu, gadsimtu mijas modei atbilstošu kungu māju. To pēc viņa pasūtījuma projektējis arhitekts Vilhelms Neimanis Rīgā un J.R.Lūkass Talsos.

Pils projektēta 1900. gadā, bet celta no 1903. līdz 1905. gadam un uzskatāma par izcilu agrīnā jūgendstila muižas dzīvojamā nama paraugu. Līdzās kabinetam un biljarda zālei uzbūvēta plaša

Visām firsta fon Līvena grāmatām veidots marmorēts iesējums. Šis 1717. gada izdevums redzams izstādē. Titulapā – gan firsta bibliotēkas spiedogs, gan atzīmes, kur tā iegādāta.

bibliotēka.

Celtniecību pārtraukuši 1905. gada notikumi. Pabeigta un iekārtota bijusi tikai divlīmeņu bibliotēkas telpa, kas arī tagad ir apskatāma. No tās pavēries skats uz tikko iestādītajiem kokiem pils parkā. Tā projekta autors ir ievērojams Rīgas parku un dārzu arhitekts Georgs Fridrihs Ferdinands Kūfalts. Muižas īpašnieks apcietināts, un no nāves viņam izdevies izglābties, samaksājot atpirkšanās naudu – 5000 rubļu. Ticis brīvībā, viņš nekavējoties devies uz Vāciju. Pili no nodedzināšanas paglābuši vietējie.

Pēc atgriešanās no Vācijas 1907. gadā firsts savām vāja-

dzībām izmantojis pirmo stāvu. Kungu nama iekārta tiem laikiem bijusi neredzēti moderna. 1. stāvā – pirmā centrālpakure Kurzemē. Ziemeļaustrumu stūrī ierīkota vingrotava ar sporta ierīcēm, blakus – vannasistaba ar iegremdētu baseinu. Bibliotēka bijusi firsta mīļākā uzturēšanās vieta. Telpas ozolkoka apdari veidojis vietējais namdaris – *Krežu* saimnieks Kārlis Jēkabsons. Pa īpašām ventilācijas lūkam telpu papildinājis centrālpakures gaiss.

Vēl aizvien bibliotēkas telpā ir balkons, uz kuru ved greznas vītņu kāpnes, visapkārt izvietoti grāmatu skapji.

Vasariņu pavada jautri

1. septembrī ar Liepājas ceļojošā cirka *Beztēmata* izrādi, cukurvati un jautrību pavadīta aizgājusi vasara.

Kultūras un sporta organizatore Baiba Lange gandarīta: „Pārsteigums, ka atnākuši tik daudz bērnu un vecāku. Ceļojošais cirks rādīja nelielu programmu, bet lielākā interese bērniem, protams, bija pašiem pamēģināt kādu cirka triku. Viņiem patīk arī radīt lielos ziepju burbuļus, vēl locīsim balonu figūriņas. Pasākumu atbalsta vietējais uzņēmējs, kurš taisa cukurvati.”

Drosmīgākie mēģināja braukt ar vienriteni.

Lielie ziepju burbuļi sajūsmināja ne tikai Pelču pagasta bērnus, bet arī vecākus.

Katrs varēja pamēģināt kādu cirka triku, piemēram, šķīviša dancināšanu.

Pašdarbniekiem jauna sezona

Tikšanos atsāk pagasta pašdarbības kolektīvi.

Vidējās paaudzes deju kolektīvs *Sābri* tiksies otrdienās no 19.00 līdz 22.00, informē kultūras organizatore Baiba Lange. Vokālais ansamblis *Avots* pirmoreiz jaunajā sezonā pulcēsies 11. septembrī 19.00 tautas namā, mēģinājumi būs trešdienās. Otrdienās 18.15 un ceturtdienās 18.20 turpināsies veselības vingrošana ar Maldu Ruņenieci. Ja būs pieprasījums, pēc tam trenāzienu zālē varētu turpināties intensīvāki treniņi.

Tuvākais lielais notikums būs *Legendu nakts* 26. oktobrī, bet līdz tam tiks rīkoti mazāki – radošas darbnīcas.

Šodien 16.30 rudens ziedu kārtošanas meistarklasi *Pagrabiņā* pēc pensionāru ierosinājuma vada floriste Kristīne Mateviča. Līdzī jāņem ziedi un augi kompozīcijām.

Iveta Grīniņa
Aijas Kņazes arhīva un Lāsmas Reimanes foto

Lappuse tapusi ar Kuldīgas novada pašvaldības līdzfinansējumu.

Mazāk lietot antibiotikas

Olga Revina, Pelču zivaudzētavas veterinārārste, Akvakultūras pētniecības un izglītības centra pētniece

Plašā antibiotiku izmantošana medicīnā un veterinārijā pēdējos gados paātrinājusi pret antibiotikām nejutīgo (rezistentu) mikroorganismu rašanos un izplatību.

Kopš 90. gadiem mikroorganismu rezistence atzīta par nopietnu draudu sabiedrības veselībai, tāpēc katru gadu aktuālāka kļūst imunitātes stiprināšana ar dabīgajām vielām ne tikai cilvēkiem, bet arī zivīm.

KATRAM SAVA AIZSARGSISTĒMA

Zivju imūnā sistēma fizioloģiski visai līdzīga mugurkaulniekiem, bet ir dažas būtiskas atšķirības. No ikra apaugļošanas brīža zivis ir brīvi dzīvojoši ūdens organismi, kuriem ir speciāli mehānismi, lai sevi pasargātu no dažādiem mikroorganismiem. Kaulzivīm ir limfoidie orgāni, ieskaitot timusu, liesu un nieras. Interesanti, ka zivju nieras ne tikai filtrē asinis un veido urīnu, bet tām ir arī asinsrades funkcija. Toties nav kaulu smadzeņu un limfmezglu.

Vairāki pētījumi pierāda, ka antimikrobiālo līdzekļu lietošana nomāc imunitāti un organismu kopumā, jo daļa no normālās mikrofloras tiek nonāvēta un (zivju audzētājiem tas nav mazsvarīgi) pēc antibiotiku lietošanas ir samērā ilgs ierobežojums produkcijas realizācijai.

DABAS LĪDZEKĻI

Lai stiprinātu zivju imunitāti, arvien vairāk izmanto dabai draudzīgos imūnstimulatorus (ārstnieciskos augus, sēnes utt.). Tas samazina vajadzību ārstēt, jo zivis pret infekcijas slimību ierosinātājiem kļūst izturīgākas, samazinās stresa ietekme, kā arī būtiski uzlabojas produktivitāte. Ir trīs imūnstimulatoru lietošanas varianti: 1) pievienojot barībai; 2) vannojot zivis pagatavotajā šķidrumā; 3) injicējot.

Interesanti, ka katram ģeogrāfiskajam reģionam raksturīgi savi dabiskie imūnstimulatori un lietošanas tradīcijas. Piemēram, Apvienotā Karaliste daudz pēta un kā dabisko imūnstimulatoru izmanto ķiploku pulveri. Savukārt Korejas Republikā ir vairāki pētījumi par balto āmuli, Ķīnā – par *astragalus** sakņu pulveri. Šie augi Āzijas valstīs ir tradicionāli – tie ir ļoti vērtīgi, vitamīniem, minerālvielām bagāti un ar īpašu imunitāti stimulējošu darbību. Latvijā 60.–70. gados lašu un varavīksnes foreļu piebarošanai plaši izmantoja pastas, kurās iekļāva liellopu subproduktus, nātres, balandas, parasto virzu, kā arī sauso raugu.

Gandrīz katrā pētījumā zinātnieki pierāda dabīgo ārstniecisko augu pozitīvo ietekmi uz zivju organismu un imunitāti. Visvairāk pētītās sugas šajā jomā ir lašveidīgās, karpveidīgās un asarveidīgās.

BETA-GLIKĀNI

Viens no populārākajiem produktiem mūsdienās ir beta-glikāni**. Dokumentētie pētījumi ar tiem parādījās 20. gadsimta 60. gados Eiropā, ASV un Japānā. Eiropas un Amerikas pētnieku grupas koncentrējās uz glikānu iegūšanu no maizes rauga, bet japāņu grupa pētīja šitaki (sēņu) izcelsmes glikānus. Pirmie pētījumi parādīja, ka beta-glikānu lietošana ievērojami stimulē fagocitozi (organisma šūnu spēju satvert un iznīcināt svešu vielu daļiņas, arī mikroorganismus), uzlabo zivju vispārējo aizsardzību un izturību pret slimībām. Turpmākajās desmitgadēs intensīvi pētījumi pierādīja, ka beta-glikānu imūnstimulējošā darbība izpaužas visām pētītajām sugām, sākot ar sliekām un beidzot ar cilvēkiem.

* *Astragalus* – tauriņziežu dzimtas augs (nedaudz līdzīgs dedestīvai vai tragantzīrim). ** Beta-glikāni – ir dabīga viela, kas tiek izmantota organisma dabīgo aizsargspēju uzlabošanai.

Kā būs ar zušiem?

Arī šogad Baltijas jūras un Rīgas jūras līča piekrastes ūdeņos no novembra trīs mēnešus būs aizliegta Eiropas zušu zveja, makšķerēšana un zemūdens medības. Bet šis aizliegums neattiecas uz iekšējiem ūdeņiem, tostarp Usmas ezeru, kas savulaik izpelnījies zušu ezera godu. Savukārt Pasaules Dabas fonds (PDF) aicina jau tagad šīs zivis nepirkt un zveju aizliegt pilnībā.

Izpilda Eiropas regulu

Latvija šo aizliegumu pieņēmusi, izpildot Eiropas Savienības (ES) Lauksaimniecības un zivsaimniecības ministru padomes deklarāciju par Eiropas zuša atjaunošanās stiprināšanu.

Kā norāda Zempkopības ministrijas (ZM) zivsaimniecības departamenta vietnieks Ričards Derkačs, katrā ES valstij, izvērtējot konkrētu zivju krājumu un zvejas iespējas, no šīgada 1. augusta līdz nākamā gada 29. februārim jāizvēlas trīs mēneši pēc kārtas, kad jebkāda specializēta un nejausa zušu zveja ir aizliegta Starptautiskā jūras pētniecības padomes apgabala ūdeņos un iesājūdeņos, piemēram, piekrastes lagūnās, pārejas ūdeņos. Šajā laikā visi Baltijas jūras un Rīgas jūras līča piekrastē nejausi noķertie zuši būs dzīvi jāatlaiz atpakaļ.

NENOZĪMĪGS PERIODS

Zvejniekiem attiecīgais laika posms noteikts, ņemot vērā zinātniskā institūta *Bior* datus par zušu nenozīmīgo piezveju jūras piekrastē rudenī, kad tiek iegūtas citas zivju sugas. Turklāt specializētā zušu zveja Latvijas piekrastē vispār nenotiek. Tāpat ņemts vērā apstāklis, ka tāds aizliegums bija pērn, un tas saskaņots ar pārējām Baltijas jūras valstīm, līdz ar to iespējama gan labāka zvejas kontrole, gan tirgus piedāvājuma uzraudzība.

SARĒŽĪTS DZĪVNIKS

Pēc PDF informācijas, Eiropas zušu skaits 30 gados samazinājies par 95%. „Ir izplatīts viedoklis, ka, ēdot zušus, kas nāk no audzētavām, nekāds ļaunums nevar tikt nodarīts,” teikts fonda paziņojumā. „Tomēr tas ir sarežģīts dzīvnieks, un to nevar pavairot mākslīgi. Audzētavas iegūst stikla zušus jeb mazuļus, noķerot tos pie Eiropas krastiem, kad jaunie atgriežas mājās no Sargasu jūras. Tā ir vienīgā vieta pasaulē, kur Eiropas zuši nārsto, un zinātnieki pagaidām nezina, kādu apstākļu dēļ tiem jādodas daudz tūkstošu kilometru ceļojumā, lai nārstotu.”

„Audzētavas iegūst stikla zušus – mazuļus, ko noķer pie Eiropas krastiem, kad jaunie atgriežas no Sargasu jūras. Tā ir vienīgā vieta pasaulē, kur Eiropas zuši nārsto.”

NE PIRKT, NE ĒST

Lai Eiropas zuti saglabātu nākamajām paaudzēm, PDF aicina sabiedrību pievienoties kampaņai *Lai jūra čum un mudz*, un tāpat kā mencas, arī zušus veikalos un citur nepirkt. Fonds kopā ar ES vides organizācijām arī aicinājis Eiropas Komisiju un dalībvalstu valdības ierobežot apraudzēto sugu nozveju, bet Eiropas zuša zveju apturēt pilnībā.

Usmas ezerā zuši ir, un te likums neliedz tos ķert.

Zvejnieki un makšķernieki sākumā par aizliegumu bijuši neizpratnē, līdz noskaidrots, ka tas attiecas tikai uz jūru un piekrasti, stāsta biedrības *Usmas krasts* pārstāvis Atis Maldonis.

Usmas ezerā zušus drīkstēs ķert arī turpmāk, tikai jāiegādājas atļauja, jo tur jau vairākus gadus ieviesta licencēta makšķerēšana. Uz šo sugu tā īpašus ierobežojumus nenosaka – jāvadās pēc Makšķerēšanas, vēdošanas un zemūdens medību noteikumiem. Lomā drīkst atstāt trīs zušus, ja tie ir vismaz 50 cm gari.

CEĻ EKONOMISKO VĒRTĪBU

Jau sen Usmas ezers atzīts par labu dzīves telpu tādai sugai kā Eiropas zutis, jo tajā ir optimāla barošanās un ziemošanās vide. Zutis pieprasīts gan zvejotāju, gan patērētāju vidū, tā palielinot ezera ekonomisko vērtību un pievilcību. Licencētās makšķerēšanas uzskaitē zvejnieku novērojumi liecina, ka šajā ūdenstilpē zuši joprojām ir, lai gan populācija kļuvusi mazāka.

DIEZ VAI AIZLIEGS

Usmas krasta pārstāvis A.Maldonis piekrīt, ka jautājums nav vienkāršs. „Ierobežojumi jūras zvejai mums ne traucē, ne arī palīdz. Kāpēc

DRAUDS IR KLIMATA MAIŅA
Rendas zemnieku saimniecība

„Kad zuši sasniedz tādu vecumu, lai dotos uz jūru, tad visi ķēdītē pa Engures upi aizpeld prom mums nezināmu iemeslu dēļ. Atliek atražot mākslīgi.”

neķert, ja noteiktā daudzumā tas nav aizliegts? Tas, kas tiek iegūts no Usmas ezera, populāciju kopumā neietekmē, tāpēc diez vai zvejas aizliegums būs. Nebūtu jēgas arī noteikt lomu, kas mazāks par trim zušiem, – to atzīst zinātnieki. Kad tie sasniedz tādu vecumu, lai dotos uz jūru, tad visi ķēdītē pa Engures upi aizpeld prom mums nezināmu iemeslu dēļ. Nevaru apgalvot, ka tā tiešām ir, jo neviens to nav pārliecināti izpētījis. Mums atliek tikai atražot mākslīgi, turklāt pašu spēkiem.”

ATJAUNO PAR SAVU NAUDU

Pēc ZM ziņām, saskaņā ar zivju resursu atražošanas plānu 2017.–2019. gadā Latvijas ūdenstilpēs ielaisti 2,4 miljoni stikla zušu, izmantojot Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fonda finansējumu. Diemžēl Usmas ezers šajā programmā nav iekļauts, jo no tā vienīgais ceļš uz jūru ir Engures upe, uz kuras atrodas tači un divas mazās hidroelektrostacijas. Tāpēc atražošanas vēriens un stratēģija pilnībā ir apsaimniekotāja pārziņā.

Usmas ezerā lomā drīkst atstāt trīs zušus, ja tie ir vismaz 50 cm gari.

EIROPAS ZUTIS

- Aizsargājama suga, populācija ir kritiski maza.
- Uzturas vienatnē. Nenobrieduši īpatņi sastopami saldūdeņos un jūras piekrastē. Dienā mēdz ierakties dūnās, palīst zem akmeņiem vai siekstām. Aktīvs ir tumsā, ziemā – mierīgs, parasti ierokas dūnās.
- Nārsto dodas uz Sargasu jūru 4000–7000 km prom no Eiropas. Pārvietošanās ātrums – 63 km dienā. Kāpuri 1,5–3 gadus ar Gofa straumi tiek atnesti līdz Eiropas krastiem. Pārvērtušies par stikla zušiem, kas līdzīgi pieaugušajiem, taču caurspīdīgi, tie ienāk Eiropas saldūdeņos. Daļa sasniedz arī Latvijas piekrasti.
- Sasniedz 35 gadus (akvārijā – 88), Latvijā – vidēji 23.

(Avots: www.latvijasdaba.lv)

Padomi laivas izvēlē

Laivas izvēle atkarīga gan no makšķernieka pieredzes, gan no ūdenstilpes, skaidro Ernests Bušers, Rendas *Zāgkalnu* īpašnieks.

Saimniecība pie Usmas ezera piedāvā makšķerēt un iznomāt laivas. „Tās ir dažādas: stikla šķiedras vai metāla, apaļdibena vai plakandibena. Mēs ezerā braucam ar plakandibena alumīnija laivu, kam ir motors. Kopš laivas iznomājam, esam pārliecinājušies, ka tās ir vislabākas. Tās arī iesakām makšķerniekiem, kuri brauc Usmas ezerā, jo tur var gādīties pēkšņi, spēcīgi vēji. Tāpat laivas stabilitāte svarīga spiningotājiem, kuriem tur jānostājas kājās. Plakandibena laivas ir stabilas, nezvalstās, bet tās grūtāk airēt. Apaļdibena un stikla šķiedras ir viegli airējamās, bet kājas piecelties grūtāk. Ja cilvēks pieredzējis un pieredzējis pieradis, tad problēmu nav.

Mūsdienās ļoti labas ir arī piepūšamās – tās mēdz būt lielas, stabilas, ar motoru. Man gan ar tām nav lielas pieredzes. Bet koka laivas diemžēl ir pagātnē, jo tās ļoti jākopj – jāpīķē un jādrīvē, tomēr tās bija labas.”

Vai makšķerēšanai no laivas vajadzīga īpaša atļauja? E.Bušers atbild: „Jebkurā ūdenstilpē vajadzīga makšķernieka karte, ko var nopirkt internetā, makšķernieku veikalos, *Narvesen* tirdzniecības vietās, degvielas uzpildes stacijās un citur. Usmas ezers ir licencēta ūdenstilpe, un te vajadzīga īpaša Usmas ezera licence, kas nopērkama kempingos, laivu nomas vietās, arī internetā. Vai makšķerēt no krasta, laipas vai no laivas – prasības ir vienādas.”

Iveta Grīniņa

RECEPTES

Katrina Spuleniece-Aišpure, uztura speciāliste

Ābolu salāti ar kūpinātām zivīm

Vajadzēs: 125 g makaronu, 200 g žāvētu zivju, 1–2 ābolus, 1 glāzi sasmalcinātu seleriju sakņu, 1 sīpolu, ½ glāzes majonēzes, ½ glāzes grieku jogurta, maltus sarkanos piparus, ½ tēj.k. sinepju, sāli.

Kā pagatavot. Makaronus novāra un notecina caurdurī. Ābolus nomizo, izgriez šerdes, sagriez kūbiņos. Zivis (piem., skumbriju) attīra no asakām. Pievieno rīvētas seleriju saknes. Visus komponentus samaisa. Majonēzei pievieno jogurtu, sinepes, sakapātu sīpolu, sāli un sarkanos piparus. Ar šo mērci pārlej salātus.

Tunča salāti ar sarkano sīpolu

Vajadzēs: 125 g maksalātus (vislabāk *Iceberg*), tomātus, tunci savā sulā, sarkanos sīpolus, vārītu olu, jogurtu mērci (jogurtu bez piedevām, pieliekot garšvielas pēc izvēles), maltus melnos piparus.

Kā pagatavot. Salātus saplucina. Tomātus, sīpolus un olu sagriež. Visu kārtu uz liela šķīvja vai bļodā un pārlej ar mērci.

Pupiņu salāti ar siļķi

Vajadzēs: 200 g pupiņu, 200 g ābolu, 200 g marinētu gurķu, 50 g sīpolu, 100 g siļķes, 100 g majonēzes, 100 g skāba krējuma.

Kā pagatavot. Pupiņas uz nakti iemērc ūdenī. Izvārietām, atdzesētām pupiņām pievieno sīki sagrieztus ābolus, gurķi, sīpolu un siļķes gabaliņus. Sajauc ar majonēzi un krējumu vai jogurtu bez piedevām. Visas sastāvdaļas sajauc.

Daina Tāfelberga
Foto no www.usmasezers.lv

5.00	Mans zaļais dārzs.*	1	5.00	LTV – 60.	7	5.00	Gordona Remzija šovs Šausmas virtuvē.	3	6.00	Pieci novadi Latvijā.	24 RĪGA	5.00	TV6 nakts mūzika.	6
5.30	Saknes debesīs.*		5.30	Zelta arhīvs.		5.55	lebraucēji 3.		6.30	Ziņu Top 5.*		7.05	Bitīť kapos. Latvijas komēdijseriāls.	
6.02	Ceturtdā studija.*		6.03	700 pasaules brīnumi. Izraēla.*		6.25	ASV komēdijseriāls.		7.00	Dienas personība.*		7.35	Lauku sēta. Latvijas realitātes šovs.	
6.30	Rīta panorāma.		6.30	1000 jūdzes Mjanmā.		6.45	Ogjis un tarakāni 4.		7.30	Pieci novadi Latvijā.*		8.35	Kobra 11–21. Vācijas seriāls.	
8.35	Mīlas viesulis 14. Seriāls.		6.30	Ādžija Bādžija.		7.15	Animācijas seriāls.		8.00	Vēlais ar Streipu.*		9.35	Zibsnis 2. ASV seriāls.	
9.35	Atmaksa 2.		7.00	Animācijas seriāls.		7.45	Babāra un Badū piedzīvojumi 3.		9.30	Dienas personība.*		10.30	Naša Russia 3. Krievijas humora raidījums.	
10.35	Portugāles seriāls.		7.17	Animācijas seriāls.		8.10	Animācijas seriāls.		10.00	Ēdiens kā zāles.*		11.30	Pludmales patruļa 3. ASV seriāls.	
10.55	Televeikala skatlogs.		7.30	Animācijas seriāls.		8.10	Ānimācijas seriāls.		10.30	ASAP.		12.30	1000 veidu, kā nomirt. ASV seriāls.	
11.45	Lēna, mana mūža mīlestība. Seriāls.		8.00	Animācijas seriāls.		9.10	Ānimācijas seriāls.		11.00	Latvijas labums.*		13.00	Makgaivers. ASV seriāls.	
12.35	1:1. Aktuālā intervija.*		8.30	Animācijas seriāls.		10.10	Ānimācijas seriāls.		12.00	La dolce vita ar Roberto.		14.00	Kobra 11–21. Vācijas spraiga sižeta seriāls.	
12.50	Televeikala skatlogs.		9.00	Animācijas seriāls.		11.20	Ānimācijas seriāls.		13.00	Preses klubs.*		15.00	Naša Russia 3. Krievijas humora raidījums.	
13.20	Pasaules panorāma.*		9.30	Animācijas seriāls.		12.25	Ānimācijas seriāls.		14.30	Vēlais ar Streipu.*		16.00	Bitīť kapos. Latvijas komēdijseriāls.	
13.50	Raidījums par ārpolitiku.		10.00	Animācijas seriāls.		13.40	Ānimācijas seriāls.		15.00	ASAP.		16.30	Mana trakā ģimene 13. Animācijas seriāls.	
14.45	Raidījums par ārpolitiku.		10.30	Animācijas seriāls.		14.40	Ānimācijas seriāls.		16.00	Dienas personība.*		18.00	Pludmales patruļa 3. ASV seriāls.	
15.00	Krustpunktā.		11.00	Animācijas seriāls.		15.50	Ānimācijas seriāls.		17.00	Ēdiens kā zāles.*		19.00	Spoku brigāde. ASV seriāls.	
16.00	Atmaksa 2.		11.55	Animācijas seriāls.		16.50	Ānimācijas seriāls.		17.00	ASAP.		20.00	Simpsoni 29. Animācijas seriāls.	
17.00	Portugāles seriāls.		12.55	Animācijas seriāls.		17.55	Ānimācijas seriāls.		18.30	Latvijas labums.*		21.00	Sliktākais Kanādas šoferis 13. Kanādas ser.	
17.00	Mīlas viesulis 14. Vācijas seriāls.		13.40	Animācijas seriāls.		19.00	Ānimācijas seriāls.		19.00	La dolce vita ar Roberto.		22.00	Es, spiegs. ASV komēdija.	
18.00	Dienas ziņas.		14.05	Animācijas seriāls.		19.35	Ānimācijas seriāls.		19.00	Preses klubs.*		24.00	Iespējams tikai Krievijā 5. Humora raidījums.	
18.29	Kultūras ziņas.		14.40	Animācijas seriāls.		20.20	Ānimācijas seriāls.		20.00	Vēlais ar Streipu.*		0.55	TV6 nakts mūzika.	
18.44	Sporta ziņas.		15.10	Animācijas seriāls.		21.00	Ānimācijas seriāls.		22.00	Ēdiens kā zāles.*		5.00	Karamba! Humora raidījums.	LNT
18.51	Laika ziņas.		16.00	Animācijas seriāls.		22.00	Ānimācijas seriāls.		22.30	ASAP.		5.25	Ticīgo uzvaras balss.	
18.56	Ceturtdā studija.		16.00	Animācijas seriāls.		22.00	Ānimācijas seriāls.		23.00	Latvijas labums.*		5.55	Bernards. Animācijas seriāls.	
19.30	Istās latvju saimnieces.*		17.00	Animācijas seriāls.		23.10	Ānimācijas seriāls.		0.30	Vēlais ar Streipu.*		6.00	900 sekundes.	
20.30	Panorāma.		17.00	Animācijas seriāls.		23.10	Ānimācijas seriāls.		0.30	ASAP.		8.10	Daktere Kvinna 6. ASV seriāls.	
20.59	Sporta ziņas.		18.05	Animācijas seriāls.		23.10	Ānimācijas seriāls.		1.00	Dienas personība.*		9.20	Gonula. Turcijas seriāls.	
21.08	Laika ziņas.		18.05	Animācijas seriāls.		23.10	Ānimācijas seriāls.		1.30	Ēdiens kā zāles.*		10.25	Televeikala skatlogs.	
21.15	Otra iespēja. Orgānu transplantācija.		19.00	Animācijas seriāls.		23.10	Ānimācijas seriāls.		2.00	Nākotnes medicīna.*		10.40	Uzvarētājas un zaudētājas 4. Seriāls.	
22.15	LTV dokumentāla filma.		19.25	Animācijas seriāls.		23.10	Ānimācijas seriāls.		2.00	Nākotnes medicīna.*		11.40	Sveicināti mājās! ASV drāma.	
22.15	Rivjēra 2.		19.25	Animācijas seriāls.		23.10	Ānimācijas seriāls.		2.30	Vēlais ar Streipu.*		13.35	Televeikala skatlogs.	
23.15	Lielbritānijas seriāls.		19.29	Animācijas seriāls.		23.10	Ānimācijas seriāls.		3.00	La dolce vita ar Roberto.*		13.50	Degpunktā.*	
23.15	Nakts ziņas.		19.35	Animācijas seriāls.		23.10	Ānimācijas seriāls.		3.00	La dolce vita ar Roberto.*		14.20	Ekstrasensi – detektīvi. Realitātes šovs.	
23.21	Sporta ziņas.		20.20	Animācijas seriāls.		23.10	Ānimācijas seriāls.		4.00	Dienas personība.*		15.55	Mani virtuves noslēpumi 3.	
23.26	Laika ziņas.		21.00	Animācijas seriāls.		23.10	Ānimācijas seriāls.		4.30	Preses klubs.*		16.55	Jaunava Džeina 4. ASV seriāls.	
23.30	Daudz laimes, jubilar!*		21.10	Animācijas seriāls.		23.10	Ānimācijas seriāls.		4.30	Preses klubs.*		17.50	Ziņas sešos.	
0.10	Adreses.*		22.10	Animācijas seriāls.		23.10	Ānimācijas seriāls.		4.30	Preses klubs.*		18.00	Grejas anatomija. ASV seriāls.	
0.40	Adreses.*		22.25	Animācijas seriāls.		23.10	Ānimācijas seriāls.		4.30	Preses klubs.*		19.00	Faziletas kundze un viņas meitas.	
1.10	Tieša runa.*		23.10	Animācijas seriāls.		23.10	Ānimācijas seriāls.		4.30	Preses klubs.*		20.00	Turcijas seriāls.	
HUMORIŅŠ			23.10	Animācijas seriāls.		23.10	Ānimācijas seriāls.		4.30	Preses klubs.*		20.40	LNT ziņas.	
Kā vīrietis parāda, ka viņš domā par nākotni?			23.10	Animācijas seriāls.		23.10	Ānimācijas seriāls.		4.30	Preses klubs.*		21.10	Izdzīvotāji 35. ASV realitātes šovs.	
Vienas alus kastes vietā nopērk divas.			23.10	Animācijas seriāls.		23.10	Ānimācijas seriāls.		4.30	Preses klubs.*		22.10	Uz nažiem 3. Realitātes šovs.	
			23.10	Animācijas seriāls.		23.10	Ānimācijas seriāls.		4.30	Preses klubs.*		23.15	Čikāgas sardzē 3. ASV seriāls.	
			23.10	Animācijas seriāls.		23.10	Ānimācijas seriāls.		4.30	Preses klubs.*		0.10	Faziletas kundze un viņas meitas.	
			23.10	Animācijas seriāls.		23.10	Ānimācijas seriāls.		4.30	Preses klubs.*		1.10	Turcijas seriāls.	
			23.10	Animācijas seriāls.		23.10	Ānimācijas seriāls.		4.30	Preses klubs.*		1.50	Daktere Kvinna 6. ASV seriāls.	
			23.10	Animācijas seriāls.		23.10	Ānimācijas seriāls.		4.30	Preses klubs.*		2.35	Gonula. Turcijas seriāls.	
			23.10	Animācijas seriāls.		23.10	Ānimācijas seriāls.		4.30	Preses klubs.*		3.00	Degpunktā.*	
			23.10	Animācijas seriāls.		23.10	Ānimācijas seriāls.		4.30	Preses klubs.*		3.00	900 sekundes.*	

PIEKTDIENA, 6. SEPTEMBRIS

5.00	Mans zaļais dārzs.*	1	5.00	Berberiem pa pēdām. Maroka.*	7	5.00	Gordona Remzija šovs Šausmas virtuvē.	3	6.00	Pieci novadi Latvijā.	24 RĪGA	5.00	TV6 nakts mūzika.	6
5.30	Latvietis. Paralēlās pasaules.*		5.30	Sajūti Latgali!*		5.55	lebraucēji 3.		6.30	Ziņu Top 5.*		7.05	Bitīť kapos. Latvijas komēdijseriāls.	
6.02	Ceturtdā studija.*		6.03	1000 jūdzes Mjanmā.		6.25	ASV komēdijseriāls.		7.00	Dienas personība.*		7.35	Lauku sēta. Latvijas šovs.	
6.30	Rīta panorāma.		6.30	Mazā Maruko.		6.45	Animācijas seriāls.		7.30	Pieci novadi Latvijā.*		8.35	Kobra 11–21. Vācijas seriāls.	
8.35	Mīlas viesulis 14. Seriāls.		6.30	Animācijas seriāls.		6.25	Ogjis un tarakāni 4.		7.30	Preses klubs.*		9.35	Makgaivers. ASV seriāls.	
9.35	Atmaksa 2.		7.25	Animācijas seriāls.		6.45	Animācijas seriāls.		8.00	Dienas personība.*		10.30	Naša Russia 3. Krievijas humora raidījums.	
10.35	Portugāles seriāls.		7.55	Animācijas seriāls.		6.45	Babāra un Badū piedzīvojumi 3.		8.30	Vēlais ar Streipu.*		11.30	Pludmales patruļa 3. ASV seriāls.	
10.55	Televeikala skatlogs.		8.10	Animācijas seriāls.		7.15	Animācijas seriāls.		9.00	Ziņu Top 5.*		12.30	1000 veidu, kā nomirt. ASV seriāls.	
11.45	Lēna, mana mūža mīlestība. Seriāls.		8.10	Animācijas seriāls.		7.45	Ānimācijas seriāls.		9.30	ASAP.		13.00	Makgaivers. ASV seriāls.	
11.45	V.I.P. – Veiksme.		9.00	Animācijas seriāls.		8.10	Ānimācijas seriāls.		10.00	Dienas personība.*		14.00	Kobra 11–21. Vācijas spraiga sižeta seriāls.	
12.30	Intuīcija. Prāts.*		9.30	Animācijas seriāls.		8.10	Ānimācijas seriāls.		10.30	Ēdiens kā zāles.*		15.00	Naša Russia 3. Krievijas humora raidījums.	
12.30	Televeikala skatlogs.		10.00	Animācijas seriāls.		8.10	Ānimācijas seriāls.		11.00	ASAP.		16.00	Bitīť kapos. Latvijas komēdijseriāls.	
12.45	Latvijas jaunatklāšanas raidījums Te!*		11.00	Animācijas seriāls.		9.10	Ānimācijas seriāls.		11.30	Dzīvesstils.		16.30	Mana trakā ģimene 13. Animācijas seriāls.	
14.00	Saknes debesīs.*		11.55	Animācijas seriāls.		9.10	Ānimācijas seriāls.		12.00	Nākotnes medicīna.*		17.00	Simpsoni 29. Animācijas seriāls.	
14.30	Aculiecinieks.*		12.55	Animācijas seriāls.		9.10	Ānimācijas seriāls.		12.00	La dolce vita ar Roberto.*		18.00	Ekstrēmie tālbraucēji 7. ASV realitātes šovs.	
14.40	Televeikala skatlogs.		13.55	Animācijas seriāls.		9.10	Ānimācijas seriāls.		13.00	Preses klubs.*		19.00	Spoku brigāde. ASV seriāls.	
15.00	Krustpunktā.		14.10	Animācijas seriāls.		10.10	Ānimācijas seriāls.		14.30	Ko, notiek?		20.00	Simpsoni 29. Animācijas seriāls.	
16.00	Atmaksa 2.		14.40	Animācijas seriāls.		10.10	Ānimācijas seriāls.		15.00	ASAP.		20.30	Netīri darbi 4. ASV realitātes šovs.	
17.00	Portugāles seriāls.		15.10	Animācijas seriāls.		11.20	Ānimācijas seriāls.		15.30	Ēdiens kā zāles.*		21.30	2020. gada UEFA Eiropas meistarsacīkšu kvalifikācijas turnīrs. Austrija – Latvija.	
17.00	Mīlas viesulis 14. Vācijas seriāls.		16.00	Animācijas seriāls.		11.20	Ānimācijas seriāls.		16.00	Dienas personība.*		23.40	Comedy Club. Krievijas humora raidījums.	
18.00	Dienas ziņas.		16.00	Animācijas seriāls.		12.25	Ānimācijas seriāls.		16.30	Ziņu Top 5.*		0.45	Rembo. Pirmās asinis. ASV filma.	
18.29	Kultūras ziņas.		17.00	Animācijas seriāls.		12.40	Ānimācijas seriāls.		17.00	Preses klubs.*		2.25	TV6 nakts mūzika.	
18.44	Sporta ziņas.		18.05	Animācijas seriāls.		13.40	Ānimācijas seriāls.		18.30	Dienas personība.*		5.00	Karamba! Humora raidījums.	LNT
18.51	Laika ziņas.		18.05	Animācijas seriāls.		14.50	Ānimācijas seriāls.		19.00	La dolce vita ar Roberto.*		5.25	Ticīgo uzvaras balss.	
18.55	Kultūršoks.		19.00	Animācijas seriāls.		15.50	Ānimācijas seriāls.		20.00	Ēdiens kā zāles.*		6.00	900 sekundes.	
19.05	Kucēnu skola.		19.00	Animācijas seriāls.		16.50	Ānimācijas seriāls.		20.30	ASAP.		8.10	Daktere Kvinna 6. ASV seriāls.	
19.05	Dokumentāls seriāls.		19.25	Animācijas seriāls.		17.55	Ānimācijas seriāls.		21.00	Globuss.*		9.20	Gonula. Turcijas seriāls.	
20.00	Vecā dārza noslēpums.		19.29	Animācijas seriāls.		17.55	Ānimācijas seriāls.		22.00	Vēlais ar Streipu.*		10.25	Televeikala skatlogs.	
20.30	Latvijas seriāls.		19.35	Animācijas seriāls.		19.00	Ānimācijas seriāls.		22.30	Preses klubs.*		11.40	Debešķīgs pāris. Kanādas drāma.	
20.30	Panorāma.		20.05	Animācijas seriāls.		19.35	Ānimācijas seriāls.		24.00	Ziņu Top 5.*		13.35	Televeikala skatlogs.	
20.59	Sporta ziņas.		21.05	Animācijas seriāls.		20.20	Ānimācijas seriāls.		0.30	Vēlais ar Streipu.*		13.50	Degpunktā.*	
21.08	Laika ziņas.		22.00	Animācijas seriāls.		22.10	Ānimācijas seriāls.		1.00	Dienas personība.*		14.20	Ekstrasensi – detektīvi. Realitātes šovs.	
21.15	Tēvs Brauns 6.		23.55	Animācijas seriāls.		22.10	Ānimācijas seriāls.		1.30	Ēdiens kā zāles.*		15.55	Mani virtuves noslēpumi 3.	

5.00	Mans zaļais dārzs.*	1	5.00	Saules izaicinātie. „Livin aloha”.*	7	5.00	Gordona Remzija šovs	3	6.00	Ziņu Top 5.*	24	5.00	TV6 nakts mūzika.	6
5.30	Province.*		5.30	Adreses.*		5.30	Šausmas virtuvē 2.		6.30	Preses klubs.*		7.00	Gāzi grīdā! 24. Lielbritānijas izklaidējošs raidījums.	
6.03	Istās latvju saimnieces.*		6.03	Ceturtdā studija.*		6.03	lebraucēji 3.		8.00	Nākotnes medicīna.*		9.10	Spoku brigāde. ASV seriāls.	
7.00	Mazā Maruko.		7.00	Pasaules panorāma.*		7.00	Raidījums par ārpolitiku.		8.30	Pieci novadi Latvijā.		12.05	Noliktavu kari 2. ASV realitātes šovs.	
	Animācijas seriāls.		7.30	Province.*		7.30	Province.*		9.00	La dolce vita ar Roberto.*		16.00	Netīri darbi 4. ASV realitātes šovs.	
7.25	Molangs un Piu Piu 2.		8.00	Saules izaicinātie.		8.00	Saules izaicinātie.		10.00	Rīts ar uzņēmējiem.		17.00	Simpsoni 29. Animācijas seriāls.	
	Animācijas seriāls.		8.00	Latvietis Amerikā.*		6.15	Brukliņa 99.		10.30	Dzīvesstils.		17.30	Zebra 3.	
7.30	Nešķīramie draugi Olijs un Mūna.		9.00	Veiksmīgs uzņēmējs Latvijā.		7.10	Grizjijs un lemingi.		11.00	Izstāsti Latvijai!		17.50	Gāzi grīdā! 24.	
	Animācijas seriāls.		9.30	Vēstures skolotājs.		7.40	Sapinušies.		11.30	Ko, notiek?*		19.00	Gāzi grīdā! 25.	
7.55	Molangs un Piu Piu 2.		10.00	Ekspedīcija laikā.*		8.35	Mīluļi. Seriāls.		12.00	La dolce vita ar Roberto.*		20.00	Lielbritānijas izklaidējošs raidījums.	
	Animācijas seriāls.		10.00	Klase.* Kas ir skolotājs manā dzīvē?		9.45	Televeikala skatlogs.		13.00	Dr. Apinis.*		20.00	Simpsoni 29. Animācijas seriāls.	
8.00	Ādžija Bādžija. Animācijas seriāls.		10.25	V.I.P. – Veiksme. Intuīcija.		10.00	Sveika, Rīga!		14.00	La dolce vita ar Roberto.*		21.00	Idiotu TV. Izklaidējošs raidījums.	
8.25	Vispera. Animācijas seriāls.		11.15	Prāts.*		10.35	Autoziņas 8.		15.00	Globuss.		21.30	Autoziņas 8. Latvijas raidījums.	
8.40	Rīta un krokodils. Animācijas seriāls.		11.30	Pludmales volejbola apskats.*		11.10	Tēta nedienas Latvijā 3.		16.00	Vēlais ar Streipu. Nedēļas atskats.		22.00	Trakie rīteņi. ASV izklaidējošs raidījums.	
9.00	Kas te? Es te!		11.30	Sporta studija.*		13.00	Uzmini – kurš? ASV komēdija.		17.00	Finanšu un nodokļu labirinti.		23.00	Speciālo uzdevumu vienība „SWAT”. ASV seriāls.	
9.30	Vecā dārza noslēpums. Latvijas seriāls.		12.20	Sports un drošme. LTV diskusija sarunu festivālā Lampa.		15.10	Šrekenšteinas pils. Vācijas ģimenes filma.		17.30	Grāmatu kods.		0.55	KHL 2019./2020. Helsinku Jokerit – Rīgas Dinamo. TV6 nakts mūzika.	
10.00	Ķepa uz sirds.		13.20	Pārkāpt drosmes līniju – žurnālistika karstajos punktos. LTV diskusija sarunu festivālā Lampa.		17.10	Policijas akadēmija 3: atkal mācības. ASV komēdija.		18.00	Vasaras māja.				
10.30	„Teātris.zip” bērniem.		15.10	Taisnības kultūršoks. LTV diskusija sarunu festivālā Lampa.		19.00	TV3 ziņas.		18.30	Aktualitātes.				
10.45	Maija un Paija. Valmieras teātra izrāde.		16.40	Drosmīgs medijs drosmīgai sabiedrībai. LTV diskusija sarunu festivālā Lampa.		19.35	Šreks. ASV animācijas filma.		19.00	Nacionālo interešu klubs.				
12.30	Kucēnu skola. Dokumentāls seriāls.		18.05	Eiropa koncertos.		21.25	Tors. Tumsas karaļvalsts. ASV un Austrālijas fantastikas filma.		20.00	Es gribu uz skolu.				
13.30	Viens ciems. Visa Latvija.* Ape.		19.00	Aizliegtais paņēmiens.*		23.40	G.I.Džo. „Kobras” sacelšanās. ASV un Čehijas spraiga sižeta fantastikas trilleris.		20.30	Ģenerāļa stūrmaņi. Bez komentāriem.				
14.15	Divi šefi.*		20.00	Ekstrēmie ceļojumi. Dokumentāla filma.		1.55	UgunsGrēks 11. Latvijas seriāls.		21.00	Kur tas suns aprakts?*				
14.50	Personība.*		21.00	Midsomeras slepkavības 19. Seriāls.		4.30	Latvijas seriāls.		22.00	Tete-a-Tete ar Rīgu.*				
15.50	Izsauciet vecmāti! 7. Lielbritānijas seriāls.		22.45	Daudz laimes, jubilār!*					22.30	Dr. Apinis.*				
16.50	„Voyager” ceļojums kosmosā. Pirmā daļa. Dokumentāla filma.		0.10	Izmeklētājs un jūra. Seriāls.					23.30	Kur tas suns aprakts?*				
18.00	Dienas ziņas.		1.55	Kosmosa iekarošana. Dokumentāla filma.					0.30	Tete-a-Tete ar Rīgu.*				
18.12	Sporta ziņas.		2.55	Latvijas gredzens. Latgale.* Koncertizrāde Raksti un skaņai.					1.00	La dolce vita ar Roberto.*				
18.16	Laika ziņas.		4.15	LTV – 60. Zelta arhīvs.					2.00	Preses klubs.*				
18.20	Aculiecinieks.		4.30	Deviņas Latgales puķes Latvijai.*					3.30	La dolce vita ar Roberto.*				
18.35	Citādi latviskais. Latgales godi. Kāzas.								4.30	Preses klubs.*				
19.05	Vides fakti.													
19.35	Latvijas sirdsdziesma.													
20.30	Panorāma.													
20.59	Sporta ziņas.													
21.08	Laika ziņas.													
21.13	Latvijas Loto izlozes.													
21.25	Teātris.zip.													
	„80 dienās apkārt zemeslodei”. Valmieras teātra izrāde.													
0.20	Gogēns. Ceļojums uz Taiti. Francijas drāma.													
2.15	Baltijas ceļa 25. gadadienai veltīts koncerts.*													
4.40	Nacionālie dārgumi.* Rīgas pils restaurācijas procesā.													

SVĒTDIENA, 8. SEPTEMBRIS

5.20	Nacionālie dārgumi.*	1	5.00	Province.*	7	5.00	Gordona Remzija šovs	3	6.00	Pieci novadi Latvijā.*	24	5.00	TV6 nakts mūzika.	6
6.03	Vizmai Beļševicai – 85.		5.30	Zemes stāsti.*		5.30	Šausmas virtuvē 2.		6.30	Preses klubs.*		6.40	Autoziņas 8.	
6.03	Personība.*		6.03	Ceturtdā studija.*		6.03	lebraucēji 3.		8.00	Finanšu un nodokļu labirinti.*		7.10	Mītu grāvēji 6. ASV realitātes šovs.	
7.00	Mazā Maruko.		7.00	Dardarija.*		5.55	ASV komēdijseriāls.		8.30	Nedēļa novados.		9.15	Pludmales patrūļa 3. ASV seriāls.	
	Animācijas seriāls.		7.30	Mans zaļais dārzs.*		6.25	Brukliņa 99.		9.00	La dolce vita ar Roberto.*		12.05	NCIS: Losandželosa 3. ASV seriāls.	
7.25	Molangs un Piu Piu 2.		8.00	Ielas garumā.*		7.35	ASV seriāls.		10.00	Tete-a-Tete ar Rīgu.*		15.55	Gāzi grīdā! Ambiciozie eksperimenti. Lielbritānijas seriāls.	
	Animācijas seriāls.		8.30	Mākslas pulss.		8.10	Grizjijs un lemingi.		10.30	Nacionālo interešu klubs.		17.00	Simpsoni 29. Animācijas seriāls.	
7.30	Nešķīramie draugi Olijs un Mūna.		9.00	Dokumentālu filmu cikls.		9.00	Septiņi rūķi 2.		11.30	Grāmatu kods.		18.00	Mītu grāvēji 6. ASV realitātes šovs.	
	Animācijas seriāls.		9.45	Mazā piektdiena.*		9.00	Animācijas seriāls.		12.00	La dolce vita ar Roberto.*		20.00	Simpsoni 29. Animācijas seriāls.	
7.55	Molangs un Piu Piu 2.		10.15	Izstāsti Latvijai!		10.00	Aizraujošās zoomiklas.		13.00	Bez komentāriem.		21.00	Fizruks. Krievijas seriāls.	
	Animācijas seriāls.		10.45	Vēju savaldītāji.		11.20	Dokumentāls seriāls.		14.00	Vasaras māja.		23.00	Simtnieks. Ukrainas komēdija.	
8.00	Ādžija Bādžija. Animācijas seriāls.		10.45	Kiklādu salas.			Superbingo.		16.00	Kur tas suns aprakts?*		0.55	Es, spiegs. ASV komēdija.	
8.25	Vispera. Animācijas seriāls.		11.45	Dokumentāla filma.		12.25	Saimnieks meklē sievu 5. Latvijas šovs.		17.00	Nacionālo interešu klubs.				
8.40	Rīta un krokodils.		12.25	Aizliegtais paņēmiens.*		14.10	Urfins Džiss un viņa koka zaldāti. Krievijas animācijas filma.		18.00	Dabas tops.				
	Animācijas seriāls.		11.45	Daudz laimes, jubilār!*		14.55	Mīluļi. Seriāls.		18.30	Kārtības rullis.				
9.00	Kas te? Es te!		12.25	Balss pavēlnieks.*		20.00	Tors. Tumsas karaļvalsts. ASV un Austrālijas spraiga sižeta fantastikas filma.		20.00	Mana balss.				
9.30	Āpša un lapsas ģimenīte.		13.55	Kas te? Es te!*		17.10	Šreks. ASV animācijas filma.		21.00	Globuss.*				
	Animācijas seriāls.		15.00	Lai top!*		19.00	Nekā personīga.		22.00	Kārtības rullis.				
10.00	Ķepa uz sirds.		15.00	Lai top!*		20.00	„Rogue One”.		23.30	Mana balss.				
10.15	Ja es būtu dzīvnieks.		16.50	Ekstrēmie ceļojumi.			Zvaigžņu karu stāsts. ASV fantastikas piedzīvojumu filma.		0.30	Nacionālo interešu klubs.				
	Dokumentāls seriāls.		17.50	Dokumentāla filma.		22.40	Elektra. ASV un Kanādas piedzīvojumu filma.		1.30	Bez komentāriem.				
10.30	Sāls princese. Vācijas pasaku filma.		18.50	Pāri Himalajiem.		0.35	Arsenāls. ASV filma.		2.00	Preses klubs.*				
11.40	Mēs ar brāli – kolosāli!		19.45	Dokumentālu filmu cikls.		2.30	UgunsGrēks 11. Latvijas seriāls.		3.30	La dolce vita ar Roberto.*				
12.00	Dievkalpojums Āgenskalna baptistu baznīcā.		22.00	Eiropas meistarsacīkstes telpu futbolā U-19.					4.30	Preses klubs.*				
13.00	Saknes debesīs.*		23.00	Rivjēra 2. Seriāls.										
13.30	Klase. Ārējais izskats un skola.		0.15	Operācija „Kāzas”.										
13.55	Tēvs Brauns 6. Lielbritānijas seriāls.		1.00	Dokumentāla filma.										
15.40	2018. Latvijas hronika.* Ivo Briedis.		1.50	Sporta studija.*										
15.55	Ķepa uz sirds.*		1.50	Eiropa koncertos.										
16.25	Latvijas sirdsdziesma.*		3.30	Back to the Sixties.*										
17.20	Daudz laimes, jubilār! Juris Lisners.		3.30	LTV – 60. Zelta arhīvs. Koncertfilma										
18.00	Dienas ziņas.		3.50	Par mīlestību.										
18.12	Sporta ziņas.			SeMS piedāvā...										
18.16	Laika ziņas.			Mūzikas grupu konkurss										
18.20	Province.*			Troksnis 4.*										
18.50	Tonijs un Jūlija. Nepadošanās. Vācijas romantiska drāma.													
20.30	Panorāma.													
20.46	De facto.													
21.19	Sporta ziņas.													
21.29	Laika ziņas.													
21.35	Broukenvuda 3. Jaunzēlandes seriāls.													
1.00	Izsauciet vecmāti! 7. Lielbritānijas seriāls.													
2.00	Likteņdārza atklāšanas koncerts.*													
3.45	Klase.* Ārējais izskats un skola.													
4.10	1000 jūdzes Albānijā.*													
4.40	Nacionālie dārgumi.* Dzintaru koncertzālei – 80.													

HUMORIŅŠ

Atceros, ka agrāk mammai dzimšanas dienā uzdāvināju sašvīkātu, uz pusēm pārlocītu papīru un viņa ļoti priecājās. Nez kāpēc ar sievu tas triks neiet cauri!?

- Cik ilgi jūs nostrādājāt iepriekšējā darbavietā?
- Septiņus gadus.
- Un kāpēc aizgājāt?
- Izlauda par labu uzvedību.

5.20	1 <i>Nacionālie dārgumi.*</i> Latvju zīmes.	5.00	7 <i>Laimes zeme.*</i> 1000 jūdzes Mjanmā.*	5.00	3 Gordona Remzija šovs <i>Šausmas virtuvē 2.</i>	6.00	24 RĪGA <i>Pieci novadi Latvijā.</i> Glo-buss.*	5.00	TV6 nakts mūzika.
6.02	<i>Ceturtdā studija.*</i>	6.03	<i>Nešķirami draugi</i> Olijs un Mūna. Animācijas seriāls.	5.55	<i>Iebraucēji 3.</i> ASV komēdijseriāls.	6.30	<i>Pieci novadi Latvijā.</i> Vēlais ar Streipu.	7.00	<i>Bitīt' kapos.</i> Latvijas komēdijseriāls.
6.30	<i>Rīta panorāma.</i>	6.30	<i>Vispera.</i> Animācijas seriāls.	6.25	<i>Ogijs un tarakāni 4.</i> Animācijas seriāls.	7.30	<i>Pieci novadi Latvijā.</i> Ziņu Top 5.*	7.30	<i>Lauku sēta.</i> Latvijas realitātes šovs.
8.35	<i>Mīlas viesulis 14.</i> Vācijas seriāls.	6.55	<i>Rīta un krokodils.</i> Animācijas seriāls.	6.45	<i>Keļu patrūļa 4.</i> Animācijas seriāls.	8.00	<i>ASAP.</i>	8.30	<i>Kobra 11-21.</i> Vācijas seriāls.
9.35	<i>Atmaksa 2.</i> Portugāles seriāls.	7.11	<i>Sāls princese.</i> Vācijas pasaku filma.	7.15	<i>Čips un Deils steidzas palīgā.</i> Animācijas seriāls.	8.30	<i>Dienas personība.</i>	9.30	<i>Makgaivers.</i> ASV seriāls.
10.35	<i>Televeikala skatlogs.</i>	7.25	<i>Latvijas sirdsdziesma.*</i>	7.50	<i>Dzīma dēļ.</i> ASV komēdijseriāls.	9.00	<i>Ēdiens kā zāles.*</i>	10.30	<i>Naša Russia 3.</i> Krievijas humora raidījums.
10.55	<i>Lēna, mana mūža mīlestība.</i> Seriāls.	8.30	<i>Daudz laimes, jubilār!*</i>	8.10	<i>Ivanovi – Ivanovi 3.</i> Krievijas komēdijseriāls.	9.30	<i>ASAP.</i>	10.30	<i>Ekstrēmie tālbraucēji 7.</i> ASV realitātes šovs.
11.45	<i>Televeikala skatlogs.</i>	9.00	<i>Veiksmīgs uzņēmējs Latvijā.*</i>	9.10	<i>Ritdiēna pieder mums.</i> Francijas seriāls.	10.00	<i>Grāmatu kods.</i>	11.30	<i>1000 veidu, kā nomirt.</i> ASV dokumentāls seriāls.
12.05	<i>Tonijs un Jūlija.</i> Nepadošanās. Vācijas romantiska drāma.	9.50	<i>Muhtars. Pa jaunām pēdām.</i> Seriāls.	10.10	<i>Nozieguma skelets 10.</i> ASV seriāls.	11.30	<i>Finanšu un nodokļu labirinti.*</i>	12.30	<i>Makgaivers.</i> ASV seriāls.
13.50	<i>Mēs ar brāli – kolosāli!*</i>	11.00	<i>Dzīvoklis.</i> Latvijas seriāls.	11.20	<i>Televeikala skatlogs.</i>	12.00	<i>La dolce vita ar Roberto.*</i>	13.00	<i>Kobra 11-21.</i> Vācijas spraiga sižeta seriāls.
14.05	<i>Kepa uz sirds.*</i>	11.55	<i>Lēmums uz jūru.</i> Vācijas un Zviedrijas seriāls.	12.25	<i>Pilna māja 8.</i> ASV komēdijseriāls.	13.00	<i>Dr. Apinis.</i>	14.00	<i>Naša Russia 3.</i> Krievijas humora raidījums.
14.40	<i>Televeikala skatlogs.</i>	12.55	<i>„Euromaxx“.</i>	12.40	<i>Dzīma dēļ.</i> ASV komēdijseriāls.	14.00	<i>Spēka spēle.</i>	15.00	<i>Bitīt' kapos.</i> Latvijas komēdijseriāls.
15.00	<i>Krustpunktā.</i>	14.40	<i>Kipsalā.</i> Dokumentāla filma.	13.40	<i>Viss pa jaunam! 2.</i> Latvijas seriāls.	14.30	<i>Vēlais ar Streipu.</i>	16.00	<i>Mana trakā ģimene 13.</i> Animācijas seriāls.
16.00	<i>Atmaksa 2.</i> Portugāles seriāls.	15.10	<i>Pāri Himalajiem.</i> Dokumentālu filmu cikls.	14.40	<i>Mis Saldumiņš.</i> Krievijas seriāls.	15.00	<i>ASAP.</i>	16.30	<i>Simpsoni 29.</i> Animācijas seriāls.
17.00	<i>Mīlas viesulis 14.</i> Vācijas seriāls.	16.00	<i>Slepkavības ziemeļos.</i> Vācijas detektīvsēriāls.	15.50	<i>Bīstamās māsainieces 4.</i> ASV seriāls.	15.30	<i>Ēdiens kā zāles.*</i>	17.00	<i>Ekstrēmie tālbraucēji 7.</i> ASV realitātes šovs.
18.00	<i>Dienas ziņas.</i>	16.25	<i>Midsomeras slepkavības 19.</i> Detektīvsēriāls.	16.50	<i>Ritdiēna pieder mums.</i> Francijas seriāls.	16.00	<i>Dienas personība.*</i>	19.00	<i>Vecie zēni.</i> ASV seriāls.
18.29	<i>Kultūras ziņas.</i>	17.20	<i>Pasaules meistarsacīkstes rallijkrosā.*</i> Norvēģijas posma sacensības.	17.55	<i>Mis Saldumiņš.</i> Krievijas seriāls.	16.30	<i>Ziņu Top 5.</i>	20.00	<i>Simpsoni 29.</i> Animācijas seriāls.
18.44	<i>Sporta ziņas.</i>	20.00	<i>„Euromaxx“.</i>	19.00	<i>TV3 ziņas.</i>	17.00	<i>Preses klubs.</i>	20.30	<i>Stīva Ostina laužto kaulu izaicinājums 2.</i> Seriāls.
18.51	<i>Laika ziņas.</i>	20.05	HUMORIĒŠ	19.35	<i>Bez tabu.</i>	18.30	<i>Dienas personība.</i>	2020. gada UEFA Eiropas meistarsacīkšu kvalifikācijas turnīrs. Latvija – Maķedonija.	
18.56	<i>Ceturtdā studija.</i>	21.05	<i>– Vai jūs uzticaties eiro?</i>	20.20	<i>Viss pa jaunam 2.</i> Latvijas seriāls.	19.00	<i>La dolce vita ar Roberto.*</i>	21.30	<i>2020. gada UEFA Eiropas meistarsacīkšu kvalifikācijas turnīrs. Latvija – Maķedonija.</i>
19.30	<i>Aizliegtais paņēmieni.</i>	22.00	<i>– Nē, viņš mani visu laiku pamet!</i>	21.00	<i>Saimnieks meklē sievu 5.</i> Latvijas realitātes šovs.	20.00	<i>Top Latgale.</i>	23.40	<i>Sniegāju gūstekņi.</i> ASV spriedzes filma.
20.30	<i>Panorāma.</i>	23.45		22.00	<i>Atzīt par nevainīgu.</i> ASV seriāls.	20.30	<i>Kārtības rullis.*</i>	1.50	<i>KHL 2019./2020. Rīgas Dinamo – Nižņekamskas Neftehimik.</i>
20.59	<i>Sporta ziņas.</i>	1.45		23.00	<i>Noziedzīgie prāti: ārpus robežām 2.</i> ASV seriāls.	20.30	<i>La dolce vita ar Roberto.*</i>	4.00	<i>TV6 nakts mūzika.</i>
21.08	<i>Laika ziņas.</i>			24.00	<i>Nekā personīga.</i> Sveika, Rīga!*	21.00	<i>Dienas personība.*</i>		
21.15	<i>V.I.P. – Veiksme.</i>			1.00	<i>Sveika, Rīga!*</i>	1.30	<i>Kārtības rullis.*</i>		
22.00	<i>Intuīcija. Prāts.</i>			1.30	<i>UgunsGrēks 11.</i> Latvijas seriāls.	3.00	<i>La dolce vita ar Roberto.*</i>		
22.45	<i>Sporta studija.</i>			1.30	<i>UgunsGrēks 11.</i> Latvijas seriāls.	4.00	<i>Dienas personība.*</i>		
22.55	<i>Aculiecinieks.*</i>			3.50	<i>TV3 ziņas.*</i>	4.30	<i>Preses klubs.*</i>		
23.00	<i>Nakts ziņas.</i>			4.05	<i>Bez tabu.*</i>				
23.09	<i>Sporta ziņas.</i>								
23.11	<i>Laika ziņas.</i>								
23.20	<i>De facto.*</i>								
23.55	<i>Fotogrāfija ar sievieti uz mežakuli.</i> Filmas arheoloģija.*								
0.55	<i>Pasaules panorāma.*</i> Raidījums par ārpolitiku.								
1.25	<i>Nacionālie dārgumi.*</i> Baletdejojājs Haralds Ritenbergs.								

OTRDIENA, 10. SEPTEMBRIS

5.00	1 <i>Mans zaļais dārzs.*</i>	5.00	7 <i>Veiksmīgs uzņēmējs Latvijā.*</i>	5.00	3 Gordona Remzija šovs <i>Šausmas virtuvē 2.</i>	6.00	24 RĪGA <i>Pieci novadi Latvijā.</i>	5.00	TV6 nakts mūzika.
5.30	<i>Saknes debesīs.*</i>	5.30	<i>Izgdrotāji.*</i>	5.55	<i>Iebraucēji 3.</i> ASV komēdijseriāls.	6.30	<i>Ziņu Top 5.*</i>	6.50	<i>Bitīt' kapos.</i> Latvijas komēdijseriāls.
6.02	<i>Ceturtdā studija.*</i>	6.03	<i>1000 jūdzes Mjanmā.*</i>	6.25	<i>Ogijs un tarakāni 4.</i> Animācijas seriāls.	7.00	<i>Izstāsti Latvijai!</i>	7.20	<i>Lauku sēta.</i> Latvijas realitātes šovs.
6.30	<i>Rīta panorāma.</i>	6.30	<i>Nešķirami draugi</i> Olijs un Mūna. Animācijas seriāls.	6.45	<i>Spēkratu ciems.</i> Animācijas seriāls.	7.30	<i>Pieci novadi Latvijā.</i>	8.20	<i>Kobra 11-21.</i> Vācijas seriāls.
8.35	<i>Mīlas viesulis 14.</i> Vācijas seriāls.	6.55	<i>Vispera.</i> Animācijas seriāls.	7.15	<i>Keļu patrūļa 4.</i> Animācijas seriāls.	8.00	<i>Vēlais ar Streipu.*</i>	9.20	<i>Makgaivers.</i> ASV seriāls.
9.35	<i>Atmaksa 2.</i> Portugāles seriāls.	7.11	<i>Rīta un krokodils.</i> Animācijas seriāls.	7.45	<i>Čips un Deils steidzas palīgā.</i> Animācijas seriāls.	8.30	<i>Ziņu Top 5.*</i>	10.20	<i>Naša Russia 3.</i> Krievijas humora raidījums.
10.35	<i>Televeikala skatlogs.</i>	7.30	<i>Eiropa fokusā.</i>	8.10	<i>Dzīma dēļ.</i> ASV komēdijseriāls.	9.00	<i>ASAP.</i>	11.20	<i>Ekstrēmie tālbraucēji 7.</i>
10.55	<i>Lēna, mana mūža mīlestība.</i> Seriāls.	8.00	<i>Aizliegtais paņēmieni.*</i>	9.10	<i>Mis Saldumiņš.</i> Krievijas seriāls.	9.30	<i>Dienas personība.</i>	12.20	<i>1000 veidu, kā nomirt.</i> ASV dokumentāls seriāls.
11.45	<i>Latvijas sirdsdziesma.*</i>	9.00	<i>Ceturtdā studija.*</i>	10.10	<i>Ritdiēna pieder mums.</i> Francijas seriāls.	10.00	<i>Ēdiens kā zāles.</i>	12.50	<i>Makgaivers.</i> ASV seriāls.
12.40	<i>Televeikala skatlogs.</i>	9.30	<i>Izstāsti Latvijai!*</i>	11.20	<i>Nozieguma skelets 10.</i> ASV seriāls.	10.30	<i>ASAP.</i>	13.50	<i>FIBA Pasaules kausa izcīņa basketbolā vīriešiem.</i>
12.55	<i>Sporta studija.*</i>	10.00	<i>Latvijas jaunatklāšanas raidījums Te!*</i>	12.25	<i>Televeikala skatlogs.</i>	11.00	<i>Mana balss.*</i>	15.50	<i>FIBA Pasaules kausa izcīņa basketbolā vīriešiem.</i>
13.40	<i>Province.*</i>	11.00	<i>Muhtars. Pa jaunām pēdām.</i> Seriāls.	12.40	<i>Pilna māja 8.</i> ASV komēdijseriāls.	12.00	<i>La dolce vita ar Roberto.*</i>	18.00	<i>Ceturtdaļfināls.</i>
14.10	<i>Citādi latviskais.*</i> Latgales godi. Kāzas.	11.55	<i>Dzīvoklis.</i> Latvijas seriāls.	13.40	<i>Dzīma dēļ.</i> ASV komēdijseriāls.	13.00	<i>Kārtības rullis.*</i>	18.00	<i>Ekstrēmie tālbraucēji 7.</i>
14.40	<i>Televeikala skatlogs.</i>	12.55	<i>Punkti uz i.*</i>	14.40	<i>Viss pa jaunam 2.</i> Latvijas seriāls.	14.30	<i>Televeikala skatlogs.</i>	19.00	<i>Vecie zēni.</i> ASV seriāls.
15.00	<i>Krustpunktā.</i>	14.30	<i>Caurspīdīgā elektronika.</i> Dokumentāla filma.	15.50	<i>Bīstamās māsainieces 4.</i> ASV seriāls.	15.00	<i>ASAP.</i>	20.00	<i>Simpsoni 30.</i> Animācijas seriāls.
16.00	<i>Atmaksa 2.</i> Portugāles seriāls.	14.40	<i>Vienmēr formā!</i>	16.50	<i>Ritdiēna pieder mums.</i> Francijas seriāls.	15.30	<i>Ēdiens kā zāles.*</i>	21.00	<i>Gāzi grīdā! Ambiciozie eksperimenti.</i> Seriāls.
17.00	<i>Mīlas viesulis 14.</i> Vācijas seriāls.	15.10	<i>Lēna, mana mūža mīlestība.</i> Seriāls.	17.55	<i>Mis Saldumiņš.</i> Krievijas seriāls.	16.00	<i>Dienas personība.*</i>	22.05	<i>Trauksmes signāls 999.</i> ASV trilleris.
18.00	<i>Dienas ziņas.</i>	16.00	<i>Slepkavības ziemeļos.</i> Vācijas detektīvsēriāls.	19.00	<i>TV3 ziņas.</i>	16.30	<i>Ziņu Top 5.</i>	0.30	<i>Iespējams tikai Krievijā 5.</i> Humora raidījums.
18.29	<i>Kultūras ziņas.</i>	17.00	<i>Mežonīgā Indonēzija.</i> Dokumentālu filmu cikls.	19.35	<i>Bez tabu.</i>	17.00	<i>Preses klubs.</i>	1.35	<i>TV6 nakts mūzika.</i>
18.44	<i>Sporta ziņas.</i>	18.05	<i>Muhtars. Pa jaunām pēdām.</i> Seriāls.	20.20	<i>Viss pa jaunam 2.</i> Latvijas seriāls.	18.30	<i>Dienas personība.*</i>		
18.51	<i>Laika ziņas.</i>	19.00	<i>Šovakar. Ziņas (krievu val.).</i>	21.00	<i>Īpašo uzdevumu vienība „Hawaii 5-0” 8.</i> ASV seriāls.	19.00	<i>La dolce vita ar Roberto.*</i>		
18.56	<i>Ceturtdā studija.</i>	19.25	<i>Sporta ziņas (krievu val.).</i>	22.00	<i>Skorpions 2.</i> ASV seriāls.	20.00	<i>Top Latgale.</i>		
19.30	<i>Kultūrdeva.</i>	19.29	<i>Laika ziņas (krievu val.).</i>	23.00	<i>Aklā zona 3.</i> ASV seriāls.	20.30	<i>Ziņu Top 5.*</i>		
20.30	<i>Panorāma.</i>	19.35	<i>Pilsētu medībās.</i> Dokumentāla daudzseriju filma.	23.55	<i>„Rogue One”.</i> Zvaigžņu karu stāsts.	21.00	<i>Kur tas suns aprakts?*</i>		
20.59	<i>Sporta ziņas.</i>	20.05	<i>Provansas dārgumi.</i> Dokumentāla filma.		<i>ASV fantastikas piedzīvojumu filma.</i>	19.00	<i>La dolce vita ar Roberto.*</i>		
21.08	<i>Laika ziņas.</i>	21.10	<i>Slepkavības ziemeļos.</i> Vācijas detektīvsēriāls.		<i>UgunsGrēks 11.</i> Latvijas seriāls.	20.00	<i>Dienas personība.*</i>		
21.15	<i>1:1. Aktuālā intervija.</i>	22.05	<i>Latvijas sporta leģendas.*</i> Jānis Lūsis.		<i>TV3 ziņas.*</i>	21.00	<i>Ēdiens kā zāles.*</i>		
22.05	<i>Plastmasas plūdi.</i> Dokumentāla filma.	23.10	<i>Aculiecinieks.*</i>		<i>Bez tabu.*</i>	2.00	<i>Kur tas suns aprakts?*</i>		
23.00	<i>Nakts ziņas.</i>	23.25	<i>Pasaules meistarsacīkstes rallijkrosā.*</i> Zviedrijas posma sacensības.			3.00	<i>La dolce vita ar Roberto.*</i>		
23.09	<i>Sporta ziņas.</i>	1.25	<i>Vienmēr formā!</i>			4.00	<i>Dienas personība.*</i>		
23.11	<i>Laika ziņas.</i>					4.30	<i>Preses klubs.*</i>		
23.15	<i>Broukervuda 3.</i> Jaunzēlandes seriāls.								
	HUMORIĒŠ								
	Kā visu paspēt? Pirmkārt, neko neplānot. Otrkārt, neko nesolīt. Treškārt, neko nedarīt.								

TREŠDIENAS VIESIS

Uzsēdās un aizbrauca...

Anrijs Liberts sacensību brīdī.

Kā veicas sacensībās?

Anrijs: – Labi. Es braucu motokrosā un varēju izcīnīt labu vietu. Esmu piedalījies vairākās sacensībās.

Madars: – Augusta beigās bija pēdējais Latvijas čempionāta posms. Kopā pieci. Kopvērtējumā Anrijam Latvijā ir piektā vieta.

Vai viegli tiki galā ar uzdevumu?

Anrijs: – Ļoti labi tiku galā. Pirmajā posmā Aizputē biju ļoti satraucis, jo tās man bija pirmās sacensības. Otrajā posmā jau ieguva ceturto vietu, bet trešajā biju trešais. Trases ir normālas. Trešajā posmā trase bija grūta – vairākas reizes kritu. Bet es no tā nebaidījos un braucu tālāk. Vēl vienā likumā nevarēju normāli izbukt, jo bija mīkstas smiltis.

Vai tavā vecumā ir daudz motobraucēju?

Anrijs: – Vispār jā. **Madars:** – Ir kādi 10–15, citās sacensībās pat 20 braucēju. Parasti pirmajās sacīkstēs dalībnieku ir visvairāk, bet pēdējās – vismazāk. Visi nevar izbukt. Pēdējās notika pie Staičes netālu no Igaunijas.

Kā izlēmāt nodarboties ar motosportu?

Madars: – Viss sākās pagājušā gada oktobrī. Aizvedām uz Liepāju tāsīt kvadraciklu. Veikals pieder motosportista Laura Freiberga brālim. Viņš pastāstīja, ka treniņi motosportā notiek arī maziem bērniem. Sazinājāmies ar Lauri, un izrādījās, ka tieši tajā dienā ir treniņš. Satikāmies trasē. Lauris bija paņēmis līdzīgu mazo treniņmoci. Anrijs uz tā uzsēdās un aizbrauca.

Gada laikā izcīnītās godalgas.

Anrijs: – It kā es pirms tam būtu ar moci jau braucis. Motokrosā man visvairāk patīk tas, ka varu braukt ar moci.

Kas palīdz tikt galā ar tehniku?

Anrijs: – Lauris. **Madars:** – Kad dēls sāka braukt, nopirkām pirmo moci. Mums bija noruna: ja šo sezonu pabeigs, tad būs nākamais braucamais. Sezonu Anrijs beidza, nopirkām īsto krosa moci. Bet iepriekšējo – Suzuki – uzdāvinājām Laurim, viņa motosporta treniņu skolai.

Kur tu trenējies?

Anrijs: – Liepājā un Aizputē. **Madars:** – Braucam pa vairākām trasēm, bijām arī Jūrkalnē. Anrijs daudz braukā laukos Alsungā. **Diezgan tāls ceļš jāmēro.**

Madars: – Mamma Anriju uz treniņiem Liepājā vadā divreiz nedēļā. Gadu vēl viņš netrenējas, bet Latvijā jau ir piektais. Tētim ar mammu lepnams liels.

Gadu braucot motokrosā, sešgadnieks ANRIJS LIBERTS no Kuldīgas Latvijas čempionāta kopvērtējumā MX50 Rūķu klasē ierindojies piektajā vietā. Par šī sporta veida izvēli un sacensībās piedzīvoto mazajam pirmklasniekam palīdz stāstīt tētis Madars Liberts.

Par dalību Latvijas čempionātā motokrosā Anrijs saņēma kausu un diplomu.

Treniņā. Priekšplānā treneris Lauris Freibergs, Anrijs Liberts tūdaļ aiz viņa. Puika pirmoreiz dosies trasē ar jauno motociklu.

VIEGLATLĒTIKA

Sestajā reizē skrien pussimts

Skriešanas seriāla *Kuldīgas aplī* sestajā kārtā sacentās 51 dalībnieks un lēnām izkristalizējās grupu līderi.

Nākamā kārtā Kraulju priedēs 11. septembrī no 17.30 līdz 19.00.

Pirmajā grupā (800 m) meitenēm trešo reizi uz pjedestāla augstākā pakāpiena kāpa Veronika Bogdanova (3:29), zēniem pirmo reizi līdera godā Krišs Duburs (3:25). 2. vietu izcīnīja Ginta Dmitrijeva (3:35) un Justs Liekmanis (3:28), 3. – Anna Linde (3:48) un Aleksis Bogdanovs (3:31).

Otrajā grupā (1200 m) meitenēm sesto reizi uzvarēja un pirms laika līderes godu nodrošinājusi Viktorija Bogdanova (5:09), zēniem pirmoreiz uzvarēja Kristiāns Freijs (5:42), 2. vietā Annija Gunika (6:12) un Gustavs Liekmanis (5:54), 3. – Kelliņa Liepa (6:21) un Hārdijs Maliņš (6:06).

Trešajā grupā (jauniešiem 2400 m, jauniešiem 3600 m) piekto reizi līderes godā Izabella Bogdanova (11:00), bet sesto reizi pirmais finišēja un par līderi grupas kopvērtējumā pirms laika kļuvis Lauris Grīniņš (14:08). 2. vietā Ita Zīta Ozoliņa (12:10) un Matīss Grīniņš (17:14), 3. – Dace Verpakovska (12:26) un Rūdolfs Saulgriezis (20:52).

Ceturtajā grupā (sievietēm 3600 m, vīriešiem 6000 m) piekto reizi pirmā bija Līga Freiberga (19:26), vīriešiem pirmoreiz uzvarēja Valdis Devjatņikovs (27:15). 2. vietā Zane Andersone (21:18) un Jānis Laube (28:47), 3. – Kristīne Stukule (23:45).

Piektajā grupā (veterānēm 2400 m, veterāniem 4800 m) sestā uzvara un līderes gods Ludmilai Joci (11:49), vīriešiem pirmais bija Aldis Šternbergs (33:54). 2. vietā Džanita Freija (12:18), 3. – Iveta Bunce (16:01).

Inta Jansone

VASARAS SPĒLES

Godalgas arī mūsējiem

Vasaras spēlēs volejbolā Ogrē panākumus guvušas arī komandas no Kuldīgas un Skrundas.

Zēniem

U17 grupā 2. vietā *Kuldīga* (Rolands Folkheims, Ralfs Kudrovskis, Francis Ernests Laskovs, Dāvis Storkis, Eduards Stieģelis; treneris Jānis Jerumāns).

U15 grupā 3. vietā *Kuldīga* (Viesturs Bikavs, Mārtiņš Skrickis, Fēlikss Cīrulis, Kārlis Liepiņš, Juris Ullas; treneris Zigmunds Milzarājs). 7. vietā *Everlast* (Kuldīga/Skrunda), 9. – *RDKK* (Kuldīga/Skrunda).

U13 grupā 10. vietā *Žiperi* (Kuldīga/Skrunda), 12. – *Kuldīga*.

U11 grupā 9. vietā *Kuldīga*.

Meitenēm

U13 grupā 1. vietā *Es nezinu* (Kuldīgas novada sporta skola (KNSS): Diāna Sedliņa, Rēzija Bikava, Anna Valdmāne, Emīlija Živerte, Elizabete Teterina; trenere Ieva Nečiporuka). 2. vietā *Četrišu kooperācija* (KNSS: Dārta Garokalna, Daniela Agriņa, Laura Šnidenberga, Monta Uzare; trenere I. Nečiporuka). 16. vietā vēl viena sporta skolas komanda – *Superkaķi*.

U11 grupā 2. vietā *Skrunda/Pēriņi* (Sabīne Farnaste, Grieta Dzene, Madlēna Bāra, Kate Jonase; trenere

PLUDMALES VOLEJBOLS

Karaļa tituls Jānim Šmēdiņam

Pludmales volejbola turnīrā *King of The Beach* Doma laukumā Rīgā triumfējis Jānis Šmēdiņš.

Kuldīznieks šo titulu izcīnījis trešo reizi. Vienu reizi tas izdevies arī brālim Tomam Šmēdiņam.

Kurzemnieks jau rakstīja, ka svētdien J.Šmēdiņš ar pārinieku Aleksandru Samoilovu devies uz Pasaules tūres finālposmu Romā. Divas dienas notikuši treniņi, bet pirmā spēle kvalifikācijā paredzēta šodien.

BĒRNU ČETRCĪŅĀ

Sacenshas deviņas vienības

Bērnu četrčīņā, kurā V. Plūdoņa Kuldīgas vidusskolas stadionā piedalījās deviņas komandas no deviņiem līdz 15 gadiem, pirmo vietu un čempionu kausu ieguvusi vienība *Salvis un draugi*.

Tajā startēja Artūrs Miķelsons, Salvis Sīkmanis, Valters Rubenis, Dīvs Avdjukevičs, Markuss Kairiņš. 2. vietu izcīnīja *Snepside* (Voldemārs Zariņš, Ģirts Lindenblats, Nils Biģelis, Mārcis Ziņģis, Elans Bieža), 3. vietu ieguva *Team Fokerots* (Ralfs Zazerskis, Kristians Fokerots, Daniels Zemke, Rihards Ponomarjovs, Kristaps Soldatenoks, Viesturs Bikavs).

Bērni cīnījās četros sporta veidos mini versijā: strībolā, florbolā, volejbolā un futbolā.

SPORTA KALENDĀRS

- No 4. līdz 10. septembrim
- ◆ 4.IX 16.00 *Lejasztiņzurnos* – ORIENTĒŠANĀS seriāla *Taciņas* 18. kārtā.
- ◆ 10.IX 10.00 Kraulju priedēs – Kuldīgas novada skolēnu sacensības RITENBRAUKŠANĀ.

Latvijas vasaras spēlēs volejbolā godalgas izcīnījušas arī Skrundas treneres Rudītes Kronlakas audzēknes.

Rudīte Kronlaka). 6. vietā *Kuldīgas volejbolistes*, 11. – *Kuldīga* 2, 15. – *Kuldīga* 1.

U17 grupā 14. vietā *Rausenes* (Kuldīga/Liepāja).

U15 grupā 14. – *Eliza un Co*, 15. – *Ķirsiši* (abas no KNSS), 16. –

Džapanietes (KNSS/Skrunda).

Finālā piedalījās 121 komanda. Vasaras spēļu mērķis ir pulcēt jauniešus no visas Latvijas un mudināt vasaras brīvlaikā būt aktīviem.

Inta Jansone
Sporta skolas arhīva foto

PASĀKUMI

KULDĪGAS NOVADĀ

KULDĪGĀ

7.IX 11.00–14.00 atvērto durvju diena bērnu un jauniešu centrā (1905. gada ielā 10) un tehniskās jaunrades centrā (Pilsētas laukumā 3, 3. stāvā).

Kultūras centrā 7.IX Dzejas diena: 15.00 neformāla dzejas stunda mamām ar bērniem, dzejnieces Kristīnes Austeres un ģitāristes Kates Tīnas Tomsones priekšnesums; 18.00 emociju vārdnīca, dzejas lasījumi dīvanā; 19.00 ģitārista Mārča Auziņa koncerts *Aizrautība*.

8.IX 17.00 *Sarunas ar arfu*: Dārta Tisenkopfa (arfa), Mikus Abaronišs (tenors). 13.IX 19.00 Raimonda Paula un Dauranta Kalniņa koncerts *Tikšanās „Dailē”*.

Estrādes parkā 8.IX 11.00–19.00 aktīvās atpūtas festivāls ģimenēm ar bērniem *Kids Wonderland*: piepūšamās atrakcijas, stafetes, putu un burbuļu diskotēka, lāzertaga poligons ar šķēršļiem, māmiņu telts, *Airsoft* šautuve tētiem, radošas nodarbes un balvas.

Jauniešu mājā 6.IX 18.30 erudīcijas sacensību *Prāta spēles* Latvijas kausa izcīņa. Komandām (4–6 cilvēki) pieieties mājaslapā www.prataspeles.lv.

Mākslas namā 14.IX 16.00 Tautas tēlotājas mākslas studijas *Kuldīgas palete* 50. jubilejas izstādes atklāšana. Līdz 8.IX Kuldīgas studijas M22 izstāde *Mākslas dārzs*, mākslas skolas audzēkņu darbi.

Muzejā līdz 20.X interaktīva ceļojoša izstāde *Zimē un rīmē* (izmantoti grafika, dzejnieka Alberta Kronenberga tēli un teksti).

Līdz 15.IX izstāde *Nianses un silueti* (Baznīcas iela).

Mākslinieku rezidences galerijā (Pils ielā 2) līdz 15.IX Alvīnes Bauras izstāde *Anonīms*.

Līvijas Rezevskas izstāžu zālē līdz 22.IX Elīnas Veilandes-Apines tekstila un Marinas Veilandes tēlniecības darbi.

Bibliotēkā 4.IX 16.00 jauniešu lasītāju klubīņa (5.–9. klasei) pirmā nodarbība. 7.IX 11.00–14.00 Tēvu diena (krusttēvu, vectēvu) – radošā darbnīca kopā ar

bērnu. 11.IX 17.30 Kuldīgas dzejas kluba pēcpusdiena.

ĒDOLĒ

Kultūras namā sezonu atsāk pašdarbības pulciņi: 4.IX 20.00 tautisko deju kolektīvs (vadītāja Inese Poriķe); 5.IX 18.00 amatierteātris (Edīte Krasnopa); sieviešu ansamblis (Alise Jaunbrūna); folkloras pulciņš (Zane Jančevska).

KURMĀLĒ

10.X Liepājas teātrī mūzikls *Purva bridējs ugunī*. Pieteikties kultūras organizatorei un samaksāt līdz 27.IX (tāl. 29257707).

Izstāžu zālē līdz 12.IX *Kuldīgas paletes* dalībnieces Līgas Traščenko gleznas.

LAI DOS

Līdz 13.IX pa tālr. 29604482 pieteikties baleta izrādei *Antonija # Silmači* Ventspils *Jūras vērtos* 22.IX.

Līdz 3.X iedzīvotāji ar *burciņbrīnumiem* un tautas dziedāšanas līdžekļiem aicināti pieteikties Hercoga Jēkaba tirgum Kuldīgā 5.X. Tāl. 29604482.

Bitītē 6.IX 16.00 Dzejas diena ar skrun-denieci Intu Kamparu. Transportu pieteikt pa tālr. 29604482.

24.IX 14.00 rudens velšu degustācija un izstāde *Mans pagrabs*. Pieteikties līdz 23.IX.

Sermītes bērnudārzā 27.IX 16.00 pensionāru balle *Vasaras atmiņas*, spēlēs *Suitu muzikanti*. Tiks sveikti jaunie pensionāri un jubilāri, jāpiesakās pa tālr. 29604482 līdz 20.IX.

Laidu bibliotēkā līdz 12.IX pasaku darbnīcas bērnu darbu izstāde *Sārtvaidzīte, zemeņu feja*.

Sermītes bibliotēkā septembrī mākslas studijas *Otiņas* dalībnieku darbu izstāde *Divu gadalaiku noskaņa*.

PADURĒ

Pie klēts 7.IX 13.00 Jautrā mašintalka, piedalās Ēdoles, Snēpeles un Padures pašdarbnieki, deju VPKD *Bandava*, spēlē *Suitu dūdenieki*, 16.00 kuļmašīnas palaišana, 17.00 postfolkloras grupa *Daba san*. Būs izstādes, darbnīcas, tirdziņš, bufete, atrakcijas.

Bibliotēkā septembrī Santas Nenartavičiutes guaša gleznojumi.

RENDĀ

14.IX tiek organizēts brauciens uz Pastariņa muzeju, Džūkstes pasaku muzeju, Durbes pili, Valdgales baskāju taku. Tāl. 26181470, samaksāt līdz 10.IX.

Kultūras namā 28.IX 17.00 sadraudzības balle 55+: Ugāles amatierteātra izrāde *Sievasmātes business*, grupa *Atmiņu lietus*. Līdz groziņš, pieteikties līdz 25.IX pa tālr. 26181470.

Bibliotēkā līdz 27.IX Intas Abramenko gleznas.

RUMBĀ

Bibliotēkā 9.IX 15.00 Dzejas diena ar Mārti Krūzi un Hariju Krūzi.

Ventas ciemā 6.IX 15.00 strītbols.

TURLAVĀ

Bibliotēkā no 9.IX Eduarda Skabja fotoizstāde *Mūžam Latvijas debesīs*.

Pie Ciemgaļu mežābeles 6.IX 11.00 Dzejas diena.

VĀRMĒ

Bibliotēkā 9.IX 17.00 papīra ziedu veidošana.

No 6.IX vārmenieces Artas Brices izstāde *Ja fotogrāfijas prastu runāt*.

SKRUNDAS NOVADĀ

ANTUĻOS

Bibliotēkā septembrī *Skrundas skolas* – arhīva fotogrāfijas.

ALSUNGAS NOVADĀ

Tūrisma informācijas un vēsturiskā mantojuma centrā 6.IX 17.00 porcelāna rotu saņemšanas svētki kopā ar keramiķi Sanitu Ābelīti, viņas izstāde *Mēnesgaisma*. Izstāde *Alsunga pastkartēs*.

KINO KULDĪGĀ

Kultūras centra kinozālē

LATVIJAS FILMAS

6.IX 18.00, 9.IX 16.00 10.IX 20.30, 11.IX 20.00 *Tur* (drāma, rež. Uldis Cipsts, 12+, stunda 32 min.). Programmētāja Gundega zaudē mīļoto, priekšniece draud ar atlaišanu, tuvinieki uzskata par jukušu. Taču viņa rada pirmo pasaulē maksīgo intelektu ar apziņu, kurš viņā iemīlas un pārņem bojāgājušā drauga Raimonda personību. Gundegai nākas izvēlēties: slepeni mīlēt datorprogrammu vai sniegt pasaulei tehnoloģisko brīnumu.

CITAS FILMAS

4.IX 15.30, 17.30, 5.IX 16.00 *Rotālietu stāsts 4* (anim. filma, ASV, stunda 40 min.). Kopš Endijs iestājies koledžā, rotālietas dzīvo pie jaunās saimnieces Bonijas, kuras pirmā diena skolā aizsāk veselu notikumu gūzmu.

4.IX 19.30, 5.IX 18.00 *Karalis Lauva* (piedzīvojumu filma, ASV, stunda 58 min.). Karalim Lauvam piedzimst mantinieks Simba, kurš kļūst par upuri savvērestībā, ko kaldina viņa varaskārais onkulis.

5.IX 20.20, 6., 9.IX 19.50, 10.IX 18.00, 11.IX 15.30 *Ātrs un bez žēlastības. Hobss un Šovs* (asa sižeta filma, ASV, 12+, divas stundas 16 min.). Brikstonam ir bioloģisks ierocis, kas var iznīcināt cilvēci. Viņš apved ap stūri arī bezbailīgo MI6 aģenti – Dekarda Šova māsu. Senajiem ienaidniekiem nāksies sadarboties, lai tiktu galā ar negantnieku.

6.IX 16.00, 9.IX 17.50, 10.IX 16.00, 11.IX 18.00 *Dusmīgie putni 2. Filma* (anim. filma, Somija, ASV, stunda 36 min.). Nelidojošie dusmīgie putni joprojām karo ar viltīgajām zaļajām cūkām. Kad parādās jaunas briesmas, putniem un cūkām vajadzēs apvienoties, lai glābtu savas mājas.

BAZNĪCĀS

Ēdoles baznīcā 6.IX pasākums ciklā *Stāsts un mūzika Kuldīgas novada baznīcās*: 18.00 ekskursija ar gidu, 19.00 vokālās grupas *Schola Cantorum Riga* koncerts (viduslaiku garīgā mūzika). 17.30 no Kuldīgas kultūras centra kursēs bezmaksas autobuss, pieteikties pa tālr. 27091623. 6.IX pie dievnama rudens ziedu izstāde.

Kuldīgas Sv. Katrīnas baznīcā 13.IX 18.00 Liepājas ērģelmūzikas festivāla koncerts *Fantāzija ērģelēm un klarnetei* (Liene Andreta Kalciema, Mārtiņš Cirčenis).

KAPU SVĒTKI

Gudeniekos 7.IX 13.00 Ūdru, 14.00 Naglas, 15.00 Ruņģu kapos.

KONKURSS

Kas tā par vietu pasaulē?

Izmantojot attēlu un nelielu informāciju par kādu pasaules vietu vai objektu, mēģini atpazīt, kā to sauc!

Atbildes gaidām līdz 9. septembra 11.00; tās sūtīt konkursam Pasaulas_pazinajs_kurzemnieks@kurzemnieks.lv vai e-pastā redakcija@kurzemnieks.lv vai iemest redakcijas durvju pastkastē!

143. kārtā

No vietējās valodas tulkojot, šīs vietas nosaukums ir Brīnumu radītāja pils. Tā jau sen izpostīta, tomēr joprojām interesē tūristus. Pils celtniecībai vajadzēja 15 gadus, tā pabeigta ap 1593. gadu. Tiek uzskatīts, ka kolonnas ir konstruētas, izmantojot dažus tālaika visdārgākos materiālus, ieskaitot zeltu un oniksu. Sākotnējā ēkā bijuši 360 bagātīgi dekorēti numuri, pagalms un centrā baseins.

142. kārtas atbilde: objekts *Arctic Henge* Raufarhefnā, Islandē. Pareizi atbildējuši: Ingars Neimanis, Vilnis Bēniņš.

Konkursu atbalsta veikals Cikāde.

KONCERTS

Orķestris no Spānijas

6. septembrī 13.00 Kuldīgas kultūras centrā izskanēs Spānijas Operacionālo kaujas nodrošinājuma spēku orķestra ansambla koncerts.

Tas ir cikla *Orķestru parāde* piektais pasākums par godu Latvijas armijas un Neatkarības kara simtgadei. Programmā būs spēņu un latviešu autoru mūzika un tautasdziesmas. Ieeja bez maksas.

Kolektīvs dibināts 1875. gadā kā Zamoras 29. kājnieku pulka orķestris. Kopš tā laika tas vairākkārt mainījis nosaukumu, līdz 2010. gadā pievienots Spānijas Operacionālajiem kaujas nodrošinājuma spēkiem. Orķestris gan piedalās militārās parādēs, gan bagātina Spānijas kultūras dzīvi koncertzālēs un teātros, gan uzstājas skolās un pansionātos, tā stiprinot saikni starp bruņotajiem spēkiem un sabiedrību. Orķestrī spēlē 30 mūziķi, bet Latvijā viesosies 12 cilvēku ansamblis. Diriģents ir kapteinis Ivans Rodrigezs Armans.

KURZEMĒ

LIEPĀJĀ

Koncertzālē Lielais dzintars 13.IX 19.00 grupas *Aulī* koncerts *Senču balsis*. 14.IX 18.00 koncerts *Mežragu zelts dzintarā*. 15.IX 16.00 Liepājas Ērģelmūzikas festivālā uzstājas instrumentālās mūzikas trio *Equinox*. 15.IX 17.00 grupas *Autobuss debesīs* 20. jubileja.

Latviešu biedrības namā 14.IX 20.00 sezonas atklāšana *Kabarē nakts* ar grupu *Liepavots* un deju grupu *Fichers*.

Olimpiskajā centrā 13.IX 19.00 grupas *Bi-2* koncerts *Notikumu horizonts*.

Teātrī 14.IX 18.00 sezonas atklāšana ar mūzikla *Purva bridējs ugunī* pirmizrādi (rež. Regnārs Vaivars).

VENTSPILĪ

Jūras vērtos 13.IX 20.00 deju vakars ar Ventspils senioru bigbendu.

Kultūras centrā 8.IX 16.00 senioru ballē spēlē grupa *Nakts nekārs*, Bančiks un Ainars Dūdiņš.

TALSOS

Tautas namā 14.IX 10.00 21. Kurzemes Dzejas diena *Kāp (un) nes*.

Radošajā sētā 7.IX 12.00 lietu atjaunošanas darbnīca *Repair Cafe*.

SALDŪ

9.–14.IX Saldus garšu festivāls. 14.IX 17.00 tirgus laukumā noslēgums ar grupu *Astro'n'out*, dziesminieku Kārli Kazāku, apvienību *ZeMe* (DJ Monsta un Laima Jansone), Rihardu Sauli un grupu *Rollmans Band*. Ballē spēlēs *Rumbas kvartets*.

PĀRDOD

MAURINĀKTORU *Craftsman 26 HP Panna 54'*, 1800 eiro. Tālr. 28630316.

DĪVĀNU (neizlaižams), elektrisko plīti. Tālr. 28808959.

Lēti – čuguna **VANNU, BOILERI**. Tālr. 22009726 vai 29181475.

Pārdod **METĀLA JUMTUS** Kurzemē. Laba cena, no 4,93 EUR/m². Tālr. 29997844.

Iespēja salasīt **CIDONIJAS**, 0,50 EUR/kg. Tālr. 29471061.

Piektdien, 6. septembrī, z/s *Mazputnēni* pārdos dažādu krāsu un šķirņu **JAUNPUTNUS**. Vārmē 8.40, Kuldīgā 9.10, Īvandē 9.40, Ēdolē 10.00, Alsungā 10.30, Vilgālē 11.05, Snēpelē 11.25, Laidos 11.55, Skrundā 12.20. Tālr. 25463353.

SIA *Vēvers* pārdod kurināmās priedes skaidu **BRIKETES** ar piegādi. Cena 135 eiro. Tālr. 26651831.

Sausu, skaldītu meža **MALKU**. Tālr. 27885688.

Sausu **MALKU** maisos, kravās. Tālr. 26544462.

Skaldītu **MALKU**, rakstām kvītīs. Tālr. 29428876.

Meža **MALKU**. Tālr. 29883311.

Bērza **MALKU** maisos. Tālr. 22377474.

Skaldītu **MALKU**, piegādā. Tālr. 22377474.

MALKU. Tālr. 26044382.

GRANTI, SMILTI. Tālr. 27101850.

PĒRK

TRAKTORUS, PIEKABES, inventāru, vieglās **AUTOMAŠINAS**. Tālr. 26104984.

Oša **ZĀGBALĶUS** krautuvē. Tālr. 29428876.

Veco **PAPĪRNAUDU**, monētas, apbalvojumus, figūriņas. Tālr. 26499892.

ĀBOLUS sulai Kuldīgā, Mederu ielā 8. Tālr. 26567540.

DAŽĀDI

KULDĪGAS AUTOSKOLA aicina pieteikties 95. koda, kā arī A, B, BE, C, CE autovadītāju kursiem Kuldīgā. Sīkāka informācija pa tālr. 29182826, 29491388.

AUTO ELEKTROSISTĒMU diagnostika un remonts; **AUTO SIGNALIZĀCIJAS**. Tālr. 26669624, merano.lv.

Sertificēta **BŪVFIRMA** ar pieredzi veic dažādus būvdarbus, dokumentācijas noformēšanu. Tālr. 29705025.

Uzņēmums veic **CELTNIECĪBAS** darbus. Tālr. 27829190.

Iestrādājam **EKOVAITI**, aizpildām gaisa spraugas. Tālr. 27829190.

Paaugstiniet savu **NEKUSTAMĀ ĪPAŠUMA** vērtību! Ja jums pieder zeme, kas ir aizaugusi ar krūmiem vai mežu, frēzējam ar pielīdzināšanu nelielās, kā arī lielās platībās. Tālr. 26776151.

Sertificēts **MEŽA TAKSATORS, STIGOŠANA, DASTOŠANA**. Tālr. 28358514.

PLĀUJ zāli ar trimeri. Tālr. 28958135.

Tīra **AKAS**. Tālr. 27448331.

SPIEŽ SULU. Tālr. 29653166.

PATEICĪBA

Invalīdu biedrība *Tu vari* un sporta klubs *Kurzeme* par iespēju sarīkot sporta spēles saka paldies atbalstītājiem: Kuldīgas novada sporta skolai (Agrim Kimboram), *Klondaikai* (Elīnai Šķierei), *Stender's picai* (Artim Rozītim), *Mini Rimi, Saldo*, SIA *Kuldīgas rumba, Krikumiņam* par gardo kūku, *Nadījai Strazdiņai, Dainim Birgeram, Andai Cinei, Santai Serdjukovai*.

IZIRĒ

Vienstabas **DZĪVOKĻUS** Priedainē, 220 EUR/mēn., iekļauti komunālie maksājumi, izņemot elektrību; kā arī divstābu – 390 EUR/mēn. Tālr. 25744996, office@linde-invest.com.

VAJADŽĪGI

SIA *Apdars* (41203050077) – **AUTOVADĪTĀJS** ar E kategoriju. Kravu pārvadājumi pa Latviju un Igauniju. Atalgojums no 850 līdz 1000 eiro. Tālr. 25902900 (darba laikā).

Kafejnīca *Kupfernams* Ventspilī aicina darbā **PAVĀRU**. Alga 4,00 EUR/h. CV gaidīsim e-pastā kupfernams@inbox.lv vai personīgi kafejnīcā. SIA *Santande* (41203009094). Tālr. 29218377.

LĪDZJŪTĪBAS

*Gan zināju tās dieniņas,
Kad bij ieti darbiņā;
To dieniņu nezināju,
Kad būs ieti aizsaulē.*

/T.dz./

Izsakām visdziļāko līdzjūtību JURA PŪPOLA tuviniekiem, viņu kapu kalniņā pavadot.
Liepziedu mājas iedzīvotāji Ozolos

*Noriet saule vakarā,
Sidrabiņu sijādama;
Aizietu dusēt māmuliņa,
Baltā smilšu kalniņā.*

/T. dz./

Izsakām visdziļāko līdzjūtību Birutai Dambergai, māmiņu mūžībā aizvadot.
Kolēģi Kuldīgas novada bibliotēkās

*Es jau neaizeju,
Es vienmēr būšu puteni, bērzos,
Zvaigznēs un bērnos savos.*

/Ā.Elksne./

Izsakāms dziļu līdzjūtību Birutai Dambergai, māmiņu mūžībā pavadot.
Kaimiņi *Vidiņos, Atvaros, Zītaros* un *Niedrās*

Skumju brīdī esam kopā ar tevi, Regīnīt,
māsu smiltainē pavadot.
Kaimiņi

*Reiz pienāk diena, nelūgta un skarba,
Kad dziļi, dziļi daudzēm sirdis sāp.*

/O.Skuja./

Izsakām līdzjūtību Rasmiņai Beinarovičai un tuviniekiem, vīru ANDRI zaudējot.
Aija Puķīte, Māra Spulģe

*Tuvs cilvēks neaiziet,
Viņš tikai pārstāj līdzās būt.*

/S.Kaldupe./

Izsakām līdzjūtību ANDRA BEINAROVIČA tuviniekiem, viņu mūžībā pavadot.

DZĪKS *Nams un saimnieki Mucenieku ielā 30*

*Likās, ka tu dzīvot spētu
Vēl trīs mūžus, māmuliņ,
Ka tu aiziet nevarētu tur,
Kur tikai klusums mīt.*

/M.Ķempe./

Izsakām līdzjūtību Vinetai lielajās bēdas.

Kaimiņi un bijušie kolēģi

*Tik daudz bija sapņu tev, māmuliņ,
Ejot saules pielietā takā,
Nu zvaigznīte esi, kas tumsā spīd,
Sirds tava arvien vēl mūs sargā.*

/M.Jansone./

Izsakām visdziļāko līdzjūtību Andrejam Astičam un tuviniekiem, māmuļu smilšu kalniņā pavadot.

SIA *Rajaks* kolēģi

Dzīlās skumjās paziņojam,
ka mūžībā aizgājis
ANDRIS BEINAROVIČS
(23.02.1946. – 02.09.2019.).

Izvadīšana sestdien, 7. septembrī, 12.00 no Meža kapu kapličas uz Meža kapiem.

Sērojošie piederīgie

Viss par reklāmu *Kurzemniekā!*
Tālrunis 63324881.

AICINĀJUMS

Dalieties ar atmiņām par Auseklīti!

Svinot Baltijas ceļa 30. gadadienu, Latviešu folkloras krātuves pētnieki sāk dokumentēt Atmodas laika atmiņas, īpaši pievērsoties vizuālajiem simboliem. Tiešsaistē var aizpildīt aptaujas anketas, kurās visi aicināti atbildēt uz sešiem jautājumiem.

Mērķis ir noskaidrot Auseklīša (regulāras astoņstaru zvaigznes) kā simbola nozīmi personiskajā pieredzē, jo tā izplatībā liela nozīme bija tieši individuālajam radošumam.

Trešā Atmoda Latvijā, tāpat kā neatkarības atjaunošana citās Baltijas valstīs, bija nevardarbīga pretošanās kustība, tādēļ simboliem un simboliskām darbībām, piemēram, Baltijas ceļam, bija īpaša nozīme. Līdzās sarkanbaltsarkanajam karogam Auseklītis bija redzamākais vizuālais simbols, kas iemantoja popularitāti gan Atmodas līderu, gan sabiedrības vidū. Tā plašais lietojums saistīts ar ornamenta izplatību tautas mākslā un Auseklīša kā mitoloģiska tēla atpazīstamību. Dažādos veidos tas kļuva par latviskās identitātes zīmi.

Aizpildot anketu, ikviens var iemūžināt savu liecību par Atmodas laiku. Atbildes tiks glabātas Latviešu folkloras krātuvē un izmantotas pētījumos.

Aptauja – vietnē www.jauta.garamantas.lv. Ja rodas jautājumi, var rakstīt e-pastā: lfk@lulfmi.lv, tālr. 67228632.

Latviešu folkloras krātuve

- Dibināta 1924. gadā, uzskatāma par senāko akadēmisko pētniecības iestādi Latvijā.
- Saglabājusi trīs darbības pamatvirzienus: folkloras arhivēšanu (vākšanu, apstrādi un glabāšanu), publicēšanu un pētniecību. Folkloras arhivēšana turpinās, izmantojot mūsdienīgas metodes, materiāli tiek digitalizēti un publicēti internetā.
- Kopš 2014. gada darbojas digitālais arhivs www.garamantas.lv, kas tiešsaistē ļauj ērti lietot krātuves materiālus: manuskriptus, attēlus, audio un video ierakstus, citas vērtīgas kolekcijas.

SEPTEMBRA ERUDĪTS

Cik ģimeņu no ārzemēm atgriezušās Kurzemē, kopš ieviesta palīdzība reemigrācijai?

Atbildi meklējiet *Kurzemnieka* iepriekšējos numuros!

Atbildi līdz 5. septembra 12.00 sūtīt e-pastā: redakcija@kurzemnieks.lv.

Atbilde: starptautiskajai mākslinieku grupai *Pazarh* bijušas 56 izstādes.

Pareizi atbildējuši: Ingars Neimanis, Valdis Dadzis, Velta Višņevska, Agita Luka, Daina Gerente.

**ATCERIES ABONĒT
KURZEMNIEKU
oktobrim,
novembrim,
decembrim!**

INTERESANTI

Vai ausis tīrīt?

Pārsteidzoši, ka vislabākā ausu kopšana ir tās netīrīt, lai cik savādi tas neizklausītos. Tomēr nevajadzētu par normu uzskatīt, ka ausis ir kā margrietņas: apkārt balts, vidū dzeltens. Higiēna vajadzīga, tikai jātīra ārējā gliemežnīca. Nereti ārsti iesaka tīrīt tik dziļi, cik var aizsniegt ar mazo pirkstiņu. Diemžēl daudziem ir vēlme to darīt, īsti neapzinoties ausu sēra nozīmi. Visbiežāk mājās tiek izmantoti vates kociņi, kas to aizstumj dziļumā un traucē tam normāli fizioloģiski izdalīties. Ne vien auss ārējo eju, bet arī dziļumā esošo bungu plēvīti sērs aizsargā, ieeļļo un attīra no baktērijām, sēnītēm, insektiem, putekļiem un citiem svešķermeņiem.

JOKI

Kurš teica, ka cilvēkam labāk iedot makšķeri, nevis zivi? Ja iedosi zivi, cilvēks to apēdis, un miers. Bet, ja iedosi makšķeri, viņam vajadzēs arī spoli, astoņas dažādas auklas, karbona spinninga kātu, voblerus, gumijas zivtiņas, atsvarus, uztveramos un uzglabājamus tīkliņus, apgērbus un apavus, fideri, āķus, virpulītus, pavadīšanas, saulesbrilles, kasti, tubusu, kaķeni, makšķeres turētājus, pludiņus, copes, signalizatorus, gaismekļus, zvaniņus, svarus, barotavas, sistēmas, pretsavērpējus un distancerus, laivu, piekabi un džipu.

LAIKA ZIŅAS

ŠODIEN, 4. SEPTEMBRĪ

Dienas garums – 13 st. 42 min. Saule lec 6.31, riet 20.13.

Naktī +14°...+15°

4-9 m/s

Dienā +16°...+18°

5-11 m/s

RĪT, 5. SEPTEMBRĪ

Dienas garums – 13 st. 37 min. Saule lec 6.33, riet 20.10.

Naktī +13°...+14°

4-8 m/s

Dienā +17°...+22°

6-15 m/s

VIRTUVĒ

Katrina Spulieniece-Aišpura, uztura speciāliste

Liec galdā plūmes!

Jāsteidz saēsties un pagatavot plūmes, kamēr tās vēl pieejamas. Tās īpaši noder tiem, kuri vēlas kļūt slaidi, jo 100 gramos ir tikai 46 kalorijas.

Pozitīva īpašība ir tā, ka plūmes palīdz regulēt vēdera izeju, tādēļ noderēs tiem, kam mēdz būt aizcietējumi. To sastāvā minerālvielas – kālijs, dzelzs, magnijs un varš – regulē asinsspiedienu un samazina iespēju saslimt ar sirds un asinsvadu slimībām.

PLŪMJU IEVĀRĪJUMS AR TOMĀTIEM

Vajadzēs: 1 kg miltainu tomātu, ½ kg plūmju, 40 ml ruma vai pāris pilienu ruma esences, 1 citronu, ½ paciņas ievārījuma cukura 1:3 (tas ievārījumu padarīs biežāku). **Kā pagatavot.** Tomātiem sadursta miziņu un aplej ar karstu ūdeni, pēc tam ieliek aukstā ūdenī un miziņas novelk. Atbrīvojas no sēklām un tomātus blendē. Plūmēm izņem kauliņus un liek katlā kopā ar tomātu biezeni, citrona sulu un norīvētu miziņu. Vāra apmēram desmit minūtes, līdz plūmes sāk izšķīst, tad visu izberz caur sietiņu, lai atbrīvotos no plūmju mizām. Pievieno rumu vai esenci un ievārījuma cukuru. Vāra vēl piecas minūtes. Karstu pilda burkā.

PLŪMJU KŪKA

Vajadzēs: 100 g sviesta, 175 g cukura, 1 olu, 130 g kviešu miltu, 15 plūmes. **Kā pagatavot.** Saputo sviestu ar cukuru, pievieno olu, miltus un visu labi samaisa. Plūmes pārgriež uz pusēm un izņem kauliņus. Viegli ietauko cepamo formu. Apakšējā kārtā liek plūmju šķēlītes. Uz tām sadrupina mīklu. Cepeškrāsnis apakšējā nodalījumā cep 20-25 minūtes apmēram 200°C. Kūku pasniedz ar vaniļas saldējumu vai vaniļas mērci.

PLŪMES SARKANVĪNĀ

Vajadzēs: 500 g lielo plūmju, ½ glāzes sarkanvīna, 100 g cukura, kanēli, 2 krustnagliņas, ½ glāzes saldā krējuma, 1 ēd.k. sasmalcinātu pistāciju. **Kā pagatavot.** Plūmes pārgriež uz pusēm, izņem kauliņus. Sarkanvīnu ar cukuru, kanēli, krustnagliņām uzlej uz ogām un desmit minūtes karsē. Atdzesē, liek trauciņos, rotā ar putukrējumu un pistācijām.

MEŽA ĪPAŠNIEKI!
Lai pārdotu savu meža īpašumu vai cirsma par augstāko cenu tirgū, salīdziniet vairāku potenciālo pircēju cenu piedāvājumu!
Zvaniet arī mums un pārliecinieties, ka SIA «Stiga RM» piedāvā augstāko cenu tirgū un samaksu garantē jau liguma slēgšanas dienā, neatkarīgi no tā, kad iespējama mežizstrādes uzsākšana.
Vairāk informācijas, zvanot pa tālruni 27898969 vai rakstot: birojs@stigarm.lv

VIKA SIA «Vika Wood» kokzāģētava PĒRK egles un priedes zāģbaļķus.
Sīkāka informācija pa tālruni 26443376. Papildu informācija www.vikawood.lv.

upeskalni ab Padures pagasta SIA *Upeskalni AB* PĀRDOD **sertificētu ziemas kviešu sēklu:**
• 'Fenomen' C1, C2, (kodinātu),
• 'Malibu' C1, C2, (kodinātu),
• nekodinātu – bioloģiskajām saimniecībām.
Tāl. 29120907.

DABA

Vīgrieze der dažādiem nolūkiem

Sanita Āboliņa, farmaceite

Kad atsācies intensīvais mācību laiks, gluži nemanāmi daudzās ģimenēs iezogas neliels satraukums – kā nu būs? Lai nemieru mazinātu, talkā var nākt mitrās vietās bieži sastopamā un medaīni smaržojošā parastā vīgrieze.

Tās ziedi izplata mandeļiem līdzīgu aromātu, tādēļ sasmalcinātus lakstus senāk kaisīja uz grīdas, lai uzlabotu gaisu un atbaidītu kukaiņus. Ziedi noder arī tam, lai izsmalcinātās garšas nianses piešķirtu vīnam, alum vai ievārījumam, bet jaunās lapas pavasarī der veselību stiprinošos salātos vai zupā.

NO ZIEDA LĪDZ SAKNĒM

Parasti vīgriezes zied no jūnija beigām līdz augusta vidum. Ja nav paspēts ievākt lapas un ziedus, pie vīgriezēm var atgriezties rudenī, kad auga virszemes daļa jau atmirusi, un tad krājumus papildināt ar sakneņiem un saknēm. Tos izrok, attīra, nomazgā tekošā ūdenī, notecina un žāvē tāpat kā virszemes daļas – parastos apstākļos, sargājot no saules staru iedarbības.

DAUDZ LABU ĪPAŠĪBU

Ziedos no plašāk zināmām vielām atrasta ēteriskā eļļa un vanilīns, arī C vitamīns, kā arī nozīmīgā daudzumā salicilskābe un tās atvasinājumi. Lapās iemājojušas miecvielas, saknēs – miecvielas un minerālvielas, tās satur arī ārstnieciskās vielas. Ziedēs plaši sastopamo metilsalicilātu.

Ikvienam ir labi pazīstama jau ļoti sen medicīnā lietotā acetilsal-

licilskābe jeb aspirīns, tomēr tikai retais zinās, ka šo zāļu nosaukums veidots no vīgriezes agrākā zinātniskā nosaukuma *Spirea ulmaria*.

Salicilskābes pretspēju un temperatūru pazeminošā iedarbība piemīt arī vīgriezei, sevišķi labi remdējot reimatisma sāpes. Noder arī saaukstēšanās slimībās, jo lakstu aktīvajām vielām ir sviedrējošas un pretiekaisuma īpašības, arī savelkoša un urīndzenoša darbība – tās mazina tūsku un ārstē podagru. Vīgriezes droga uzlabo gremošanu un vielmaiņu, samazina sāpes un spazmas – šīs īpašības noder nieru un urīnpūšļa slimību, kuņģa un divpadsmitpirkstu zarnas čūlas gadījumā. Vēl aktīvās vielas pazemina asinsspiedienu, reizē mazina ar

to saistīto spiedienu galvā un, paplašinot sirds asinsvadus, mazina arī stenokardijas sāpes.

NOŅEM SATRAUKUMU

Vīgriežu tējai ir būtiska priekšrocība – satraukumu un uzbudinājumu tā noņem, bet uztveres asumu nemazina, jo galvas smadzeņu asinsvadus tieši paplašina. Tiesa, jāatceras par sviedrējošo darbību, kas nāk līdzī un ne vienmēr ir vēlama. Tādēļ vīgriezes dzēriens pret bezmiegu ieteicams vismaz stundu pirms gulētiešanas. Miega uzlabošanai nelielu galotnīti var ielikt spilvendrānā.

ĀDAI UN MUTEI

Vīgrieze noder arī ātri: ādas ie-

kaisuma dziedēšanai, pret dermatītiem, kā arī galvas mazgāšanai, lai uzlabotu matu veselību. Var skalot apdegumus un mutes dobumu, ja ir smaganu iekaisums, kopt nedzīstošas brūces un čūlas, jo aktīvās vielas arī stiprina asinsvadu sienas.

NEPĀRDOZĒT!

Iekšīgi vīgriezes lakstu uzlējumu ārstnieciskiem nolūkiem pagatavo no tējkarotes drogas, ko aplej ar glāzi verdoša ūdens, atstāj ievilkties četras stundas, tad nokāš un dzer ¼ glāzes četrreiz dienā 30 minūtes pirms ēšanas.

Lielās devās tā vairs nenomierina, bet rada pretēju efektu! Vīgriezi nevajadzētu lietot tiem, kuri nevar lietot salicilskābi vai tās atvasinājumu saturošas zāles. Un kā visas augu drogas tās nevajadzētu lietot ilgstoši vienas pašas, bet ik pa laikam mainīt un kombinēt.

Ineses Slūkas zīmējums